

Aurinkoketun aurinkovoimahanke, Säskylä ja Huittinen

Sisällys

1	Hanketiedot	3
1.1	Hankkeen nimi ja sijainti	3
1.2	Yhteysviranomaisen	3
1.3	Hankkeesta vastaavan kuvaus hankkeesta ja sen vaihtoehtoista	3
2	Asian vireilletulo	4
3	Arviointiselostuksesta tiedottaminen ja kuuleminen	5
4	Arviointiselostuksesta annetut lausunnot ja mielipiteet	5
4.1	Yhteenveto lausunnoista	6
4.2	Yhteenveto mielipiteistä	12
5	Arviointiselostuksen riittävyys ja laatu sekä laatijoiden pätevyys	12
5.1	Yleistä selostuksen laadusta	12
5.2	Hankkeen suunnittelu	13
5.3	Hankkeen vaihtoehtojen kuvaus ja soveltuvuus suunnitteluun	14
5.4	Vaikutusten merkittävyys ja vaihtoehtojen vertailu	14
5.5	Hankkeen edellyttämät luvat	15
5.6	Hankkeen vaikutusalue	15
6	Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä	16
6.1	Hankkeen todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset	16
6.2	Maankäyttö ja yhdyskuntarakenne	17
6.3	Maisema- ja kulttuuriympäristö sekä arkeologinen kulttuuriperintö	19

6.4	Vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen	20
6.5	Maa ja kallioperä	22
6.6	Ilmastovaikutukset	23
6.7	Suojelualueet ja Natura-alueet.....	24
6.8	Kasvillisuus ja luontotyytit.....	25
6.9	Ekologiset yhteydet.....	26
6.10	Linnusto	27
6.11	Susi	29
6.12	Luontodirektiivin liitteen IV a ja II lajit, pois lukien susi	31
6.13	Vesistövaikutukset	32
6.14	Yhteisvaikutukset	33
6.15	Seurantaohjelma	34
7	Hankkeen jatkokäsittelyssä huomioitavaa	35
8	Perustellun päätelmän toimittaminen ja siitä tiedottaminen	36
9	Suoritemaksu, sen määräytyminen ja maksua koskeva oikaisumahdollisuus	37
10	Sovelletut säännökset.....	37

Perusteltu päätelmä

Perusteltu päätelmä on yhteysviranomaisen hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista tekemä perusteltu johtopäätös, joka on tehty arviointiselostuksen, siitä annettujen mielipiteiden ja lausuntojen sekä yhteysviranomaisen oman tarkastelun pohjalta ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain nojalla (252/2017, jäljempänä YVA-laki).

1 Hanketiedot

1.1 Hankkeen nimi ja sijainti

Aurinkoketun aurinkovoimahanke Säkylä ja Huittinen.

Aurinkopaneelialueet sijoittuvat Säkylään Köyliön Ketunmäen alueelle, sähkönsiirtoreitti sijoittuu sekä Säkylän kunnan että Huittisten kaupungin alueelle.

Hankkeesta vastaava on Sky Power Finland Oy.

Konsulttina ympäristövaikutusten arviointiselostuksen laatimisessa on toiminut SWECO Finland Oy.

1.2 Yhteysviranomainen

Hankkeen yhteysviranomaisena on toiminut Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

1.3 Hankkeesta vastaavan kuvaus hankkeesta ja sen vaihtoehtoista

Sky Power Finland Oy suunnittelee aurinkovoimahanketta Satakuntaan, Säkylän kunnan Köyliön Ketunmäen alueelle. Sähkönsiirtoreitti sijoittuu sekä Säkylän kunnan että Huittisten kaupungin alueelle. Hankealueen pinta-ala on noin 263 ha, josta aurinkopaneelialueen osuus on toteutusvaihtoehdosta riippuen 161–219 ha. Hankealue on hankkeesta vastaavan omistuksessa.

Aurinkopaneelien lisäksi hankealue koostuu erillisestä sähköaseman ja energiavaraston alueesta (7 ha) aurinkopaneelialueen koillispuolella. Hanke voidaan toteuttaa myös ilman energiavarastoa. Sähkönsiirron maakaapelien, ilmajohdon sekä energiavaraston ja sähköaseman rakentamiseen käytettävä pinta-ala on noin 30–31 ha.

Aurinkovoimalan enimmäisteho tulisi olemaan noin 144–197 MWp käytettävästä paneeliteknologiasta ja teknisistä ratkaisuista riippuen.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tutkitaan seuraavia vaihtoehtoja:

- Vaihtoehto VE0: Hanketta ei toteuteta
- Vaihtoehto VE1: Toteutetaan hanke, jossa aurinkopaneelialueen kokonaispinta-ala on noin 219 ha, arvioitu paneeliteho 197 MWp.

- Vaihtoehto VE2: Toteutetaan hanke, jossa aurinkopaneelialueen kokonaispinta-ala on noin 161 ha, arvioitu paneeliteho 144 MWp.
- Vaihtoehto VE3: Toteutetaan hanke, jossa aurinkopaneelialueen kokonaispinta-ala on noin 196 ha, arvioitu paneeliteho 176 MWp.

Sähkönsiirron osalta hankkeessa tarkastellaan kahta vaihtoehtoista sähkönsiirtoreittiä. Molemmissa vaihtoehtoissa tarkastellaan 33 kV:n maakaapelireittejä hankealueelta energiavaraston ja sähköaseman alueelle, josta reitti jatkuu 400 kV ilmajohtona nykyisen Fingridin Olkiluoto-Huittinen A 400 kV ja B 400 kV johtokäytävän rinnalla Fingridin Huittisten sähköasemalle:

- SVE1: Sähkönsiirtoreitti alkaa 33 kV maakaapelina paneelialueelta Lattamerensuon eteläpuolelta. Lattamerensuon jälkeen maakaapeli sijoittuu nykyisen Kirveskalliontien viereen suuntautuen kohti pohjoista energiavaraston ja sähköaseman alueelle, josta reitti jatkuu 400 kV ilmajohtona sijoittuen nykyisen Fingridin johtokäytävän rinnalla Fingridin Huittisten sähköasemalle asti. Sähkönsiirtoreitin kokonaispituus on yhteensä 8,6 km, josta 33 kV maakaapelin osuus 3,4 km ja 400 kV ilmajohtoon osuus 5,2 km.
- SVE2: Sähkönsiirtoreitti alkaa 33 kV maakaapelina paneelialueen pohjoispuolelta. Maakaapeli sijoittuu Ketunmäentien viereen suuntautuen kohti pohjoista nykyiselle Fingridin voimajohtolinjalle asti, josta se jatkuu voimajohtoon viertä energiavaraston ja sähköaseman alueelle. Reitti jatkuu 400 kV ilmajohtona sijoittuen nykyisen Fingridin johtokäytävän rinnalla Fingridin Huittisten sähköasemalle asti. Sähkönsiirtoreitin kokonaispituus on yhteensä 9,8 km, josta 33 kV maakaapelin osuus 4,6 km ja 400 kV ilmajohtoon osuus 5,2 km.

2 Asian vireilletulo

Hankkeesta vastaava Sky Power Finland Oy on saattanut hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (jäljempänä arviointimenettely tai YVA-menettely) vireille toimittamalla ympäristövaikutusten arviointiohjelman (jäljempänä arviointiohjelma) yhteysviranomaiselle 8.3.2024. Arviointiohjelma oli nähtävillä 13.3. – 22.4.2024 ja yhteysviranomainen antoi siitä lausuntonsa 21.5.2024.

Hankkeesta vastaava toimitti 6.3.2025 yhteysviranomaiselle ympäristövaikutusten arviointiselostuksen (jäljempänä arviointiselostus) sen käsittelyä ja perustellun päätelmän antamista varten.

Hankkeen arviointimenettelyn tarve määräytyy Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (jäljempänä ELY-keskus) YVA-lain 3 §:n 2 mom. nojalla tekemän päätöksen perusteella (dnro VARELY/1531/2023).

3 Arviointiselostuksesta tiedottaminen ja kuuleminen

Yhteysviranomaisen tiedotti arviointiselostuksesta ja sen nähtävillä olostä sekä mielipiteiden ja lausuntojen esittämisen mahdollisuudesta julkisella kuulutuksella 13.3. – 12.5.2025. Kuulutus ja arviointiselostus liitteineen julkaistiin ELY-keskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/kuulutukset/varsinais-suomi ja ympäristöhallinnon verkkosivuilla www.ymparisto.fi/Aurinkoketun-aurinkovoima-YVA Ilmoitus kuulutuksesta on lähetetty Säkylän kunnalle ja Huittisen kaupungille julkaistavaksi niiden verkkosivuilla. Lisäksi arviointiselostuksesta ja sen nähtävillä olostä sekä mahdollisuudesta mielipiteiden ja lausuntojen esittämiseen on tiedotettu Satakunnan kansa ja Ala-Satakunta lehdissä 13.3.2025 julkaistuilla lehti-ilmoituksilla.

Arviointiselostukseen on voinut tutustua kuulemisaikana paperimuodossa seuraavissa paikoissa:

- Säkylän kunnanvirasto (Rantatie 268, 27800 Säkylä)
- Säkylän pääkirjasto (Sivarinkuja 6, 27800 Säkylä)
- Huittisten kaupungin virasto (Risto Rytin katu 36, 32700 Huittinen)
- Huittisten kaupunginkirjasto (Lauttakylänkatu 26, 32700 Huittinen)

Arviointiselostuksesta järjestettiin yleisötilaisuus 4.3.2025 klo 17–19 Säkylän koulukeskuksen auditoriossa. Tilaisuuteen oli mahdollista osallistua myös etäyhteydellä. Yhteysviranomaisen ja hankkeesta vastaavan edustajien lisäksi yleisötilaisuudessa oli läsnä 4 henkilöä ja etäyhteydellä noin 4 kuulijaa. Yleisötilaisuudessa kysyttiin muiden vastaavan kaltaisten hankkeiden sijoittumisesta suhteessa Aurinkoketun hankkeeseen.

4 Arviointiselostuksesta annetut lausunnot ja mielipiteet

Yhteysviranomaisen pyysi lausunnot arviointiselostuksesta hankkeen vaikutusalueen kunnilta ja muilta viranomaisilta, joita asia todennäköisesti koskee. Lausuntopyyntö jakelulistoineen löytyy osoitteesta www.ymparisto.fi/Aurinkoketun-aurinkovoima-YVA

Arviointiselostuksesta toimitettiin yhteysviranomaiselle 12 lausuntoa ja 2 mielipidettä.

Seuraavassa on esitetty yhteysviranomaisen näkemys kuulemispalautteen keskeisestä sisällöstä. Lausunnot ja mielipiteet löytyvät kokonaisuudessaan osoitteesta www.ymparisto.fi/Aurinkoketun-aurinkovoima-YVA. Verkkosivuilla julkaistuihin lausunnoista ja mielipiteistä on poistettu henkilötiedoiksi katsotut tiedot.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen Liikenne-vastuualue, kalatalousviranomainen, Elisa Oyj, Suomen Erillisverkot Oy, TUKES ja Fingid Oyj ilmoittivat, että niillä ei ole lausuttavaa arviointiselostukseen.

4.1 Yhteenveto lausunnoista

Lausuntojen yhteenvedossa keskitytään lausuntoihin ja niiden osiin, joissa käsitellään hankkeesta todennäköisesti aiheutuvia merkittävimpiä ympäristövaikutuksia.

4.1.1 Yleistä hankkeesta

Etelä-Satakunnan ympäristöterveysviranomaisen näkökulmasta hankkeen suunnittelussa ja toteutuksessa on kiinnitettävä erityistä huomiota pölyyn, meluun, tärinään, talousveden laatuun, maisemavaikutuksiin ja yhteisvaikutuksiin, jotta väestön terveys ja elinympäristön laatu voidaan turvata.

Satakuntaliitto lausuu, että arviointiselostuksessa hankkeen ja sähkönsiirtovaihtoehtojen vaikutukset on kuvattu lähes samanlaisiksi, vaikka vaihtoehtojen tulisi erota toisistaan selkeämmin ympäristövaikutusten arviointia koskevien säädösten mukaisesti.

4.1.2 Maankäyttö ja yhdyskuntarakenne

MTK-Satakunta ja MTK-metsänomistajien yhteislausunnossa todetaan, että YVA-selostus on laadittu selkeästi ja lain vaatimusten mukaisesti, mutta kansallisen sääntelyn puutteet mahdollistavat hankkeen toteuttamisen ilman syvällistä vaikutusten huomiointia. Allekirjoittajat suosittelevat hyödyntämään Ympäristöministeriön aurinkovoimaoppaan taustaselvityksiä arviointiselostuksen täydentämisessä.

Satakuntaliitto korostaa, että YVA-menettelyssä tulee arvioida hankkeen vaikutukset Satakunnan maakuntakaavojen varauksiin ja suunnittelumääräyksiin. Liiton mukaan arviointiselostuksessa nämä on tunnistettu riittävästi, mutta vaikutuksia ei ole esitetty kaikilta osin riittävällä tarkkuudella, jotta maakuntakaavojen huomioiminen ja hankkeen

kokonaisvaikutukset olisivat yksiselitteisesti arvioitavissa. Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 mukaan aurinkovoima-alueet tulisi ensisijaisesti sijoittaa lähelle olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta ja sähköverkon liityntäpisteitä.

Suomen luonnonsuojeluliiton Satakunnan piiri ja Ala-Satakunnan ympäristöseura ry:n toteavat yhteislausunnossaan, että metsäinen alue ei sovi hankkeelle ja että hankkeen sijoittuminen on Satakunnan maakuntakaavan valmisteluaineiston suunnittelumääräyksen vastainen. YVA-selostuksessa varovaisuusperiaatetta on sovellettu puutteellisesti, ja luontovaikutuksia on aliarvioitu. Metsien hävittäminen, maaperän ja vesitalouden muokkaus sekä energiainfran rakentaminen aiheuttavat laajoja ja pitkäkestoisia vaikutuksia, joita ei voi pitää vähäisinä. Luonnon palautumisen arvioitu aikataulu on epärealistinen, ja vaikutusaikaa tulisi tarkastella vähintään 80–100 vuoden aikajänteellä. Hankkeen sijoituspäätös ei vastaa ympäristövaikutusten laajuutta, ja alueelle tulisi laatia osayleiskaava haittojen hillitsemiseksi ja seuraamiseksi.

4.1.3 Luonnonvarojen hyödyntäminen ja vaikutukset muihin elinkeinoihin

MTK-Satakunta ja MTK-metsänomistajat huomauttavat, että YVA-selostus painottaa hankkeen hyötyjä, mutta haittoja, kuten vaikutuksia maa- ja metsätalouteen, arvioidaan puutteellisesti. Siirtolinjojen ei tulisi heikentää elinkeinojen toimintaedellytyksiä. Maanomistajat suhtautuvat taloudellisiin hyötyihin kyselytulosten perusteella kriittisesti, mutta aihetta ei ole käsitelty syvällisesti. Paikallistaloudelliset hyödyt voivat jäädä vähäisiksi, jos urakointi suuntautuu ulkomaille. Vaikutuksia elinkeinonharjoittajiin tulisi seurata ja haittoihin puuttua viipymättä. Lisäksi hankkeella ja sen yhteisvaikutuksilla voi olla haitallisia vaikutuksia metsätalouteen, kuten taimikkotuhojen ja myrskyriskin lisääntyminen.

Satakuntaliitto toteaa, että arviointiselostuksessa ei ole arvioitu louhinnan ja massanvaihdon määriä, vaikka karttatarkastelun perusteella ne voivat olla merkittäviä. Tämän vuoksi vaikutuksia ei voida luotettavasti arvioida.

4.1.4 Vesistö

Etelä-Satakunnan ympäristölautakunta pitää vesistövaikutusarviointia riittävänä, mutta Sonnilanjokeen kohdistuvien vesistövaikutusten minimoimiseen on hankkeen toteutuessa kiinnitettävä erityistä huomiota.

MTK-Satakunta ja MTK-metsänomistajat lausuvat, että hankealue on pääosin ojitettua suota ja eri-ikäistä metsää. On mahdollista, että hankealueella tarvitaan kuivatusta eli vesitalouden järjestelyjä etenkin, kun puustoa joudutaan hankkeen myötä poistamaan pysyvästi. Mahdollisten ojitusten aiheuttamat vesistöpäästöt tulee hallita hankealueen sisällä.

Vesien tilan seurannassa vesien kemiallisen ja biologisen tilan muutokset tulee kirjata aurinkovoimahankkeen vaikutuksiksi, ja selkeästi erilleen muusta alueen maankäytöstä. Hankkeesta vastaava tulee velvoittaa vesiensuojeluratkaisuihin kaikissa hankkeen toimenpiteissä.

Satakuntaliito huomauttaa, että Sonnilanjokea ei ole mainittu vesienhoitosuunnitelmassa, mutta maakuntakaavan vesien tilaa koskeva suunnittelumääräys on kuitenkin voimassa koko maakuntakaava-alueella. Hankkeessa on suunniteltava ja toteutettava riittävät vesiensuojeluratkaisut vesistövaikutusten ehkäisemiseksi, mihin tulee kiinnittää erityistä huomiota jatkosuunnittelussa.

4.1.5 Yhteisvaikutuksista

Luonnonvarakeskus (Luke) lausuu yhteisvaikutusten osalta, että arviointiselostuksessa viitataan viereisen hankkeen selvitykseen, jossa todetaan, että hankealueella pesiville huomionarvoisille lajeille löytyy vastaavia elinympäristöjä myös selvitysalueen ulkopuolelta. Luke kuitenkin korostaa, että elinympäristön tuhoutuminen on populaatiotasolla vaikutukseltaan verrattavissa alueen kantokyvyn heikkenemiseen. Tämä on erityisen tärkeää huomioida niiden lajien osalta, joiden keskeisistä elinympäristöistä on puute.

MTK-Satakunta ja MTK-metsänomistajat huomauttavat, että hankkeen yhteisvaikutuksia tarkastellaan selostuksessa vain lisähaittana, eikä vaikutuksia metsätalouteen, kuten taimikko- ja myrskytuhoihin, ole arvioitu riittävästi. Nämä haitat tulisi tunnistaa myös ilmastovaikutuksina, koska ne heikentävät metsien hiilinielukykyä.

Satakuntaliitto korostaa, että hankkeiden yhteisvaikutuksiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Useiden hankkeiden toteutuminen yhtenäisellä metsäalueella uhkaa ekologisia yhteyksiä ja suurpetojen elinolosuhteita.

Hankkeiden toteutuminen muuttaa laajoja metsäalueita teolliseksi aurinkoenergian tuotantoalueiksi, mikä vähentää merkittävästi eliöstön elinympäristöjä. Vaikka arviointiselostuksessa ei arvioida merkittäviä yhteisvaikutuksia kasvillisuuteen tai luontotyyppeihin Sonnilanjoen vedenlaadun muutosta lukuun ottamatta, Satakuntaliiton näkemyksen mukaan vaikutukset ovat huomattavat.

Lisäksi yhteisvaikutukset ulottuvat myös virkistyskäyttöön ja metsästykseen, mutta nämä näkökulmat eivät nouse arviointiselostuksessa riittävästi esiin.

Susiin kohdistuvissa vaikutuksissa ja yhteisvaikutuksissa on huomioitava, että eläimillä ei ole vaihtoehtoisia yhtä laajoja metsäalueita reviirillään ja

alueella on reviierejä tiheästi. Vaikutuksissa tulee huomioida elinympäristöjen katoamisesta mahdollisesti aiheutuva ihmisten ja susien lisääntyvä kohtaaminen, mikä voi johtaa lisääntyviin konflikteihin.

Satakuntaliitto korostaa, että yhteisvaikutusten selvittäminen, ehkäisy ja lieventäminen ovat keskeisiä suunnittelussa. Hanketoimijoiden on toimittava yhteistyössä vaikutusten minimoimiseksi ja seurannan järjestämiseksi.

Suomen luonnonsuojeluliiton Satakunnan piiri ja Ala-Satakunnan ympäristöseura ry:n yhteislausunnossa todetaan, että Satakuntaan on rakennettu paljon aurinkoenergiahankkeita eikä niiden yhteisvaikutuksia tai kerrannaisvaikutuksia vielä tunneta. Hankkeen sijoittamisessa ja toteuttamisessa tulee sen vuoksi korostaa erityisesti varovaisuusperiaatetta.

4.1.6 Luonnonympäristö

Etelä-Satakunnan ympäristölautakunta katsoo, että negatiivisten vaikutusten merkittävyys voi olla arvioitua suurempi, koska yhtenäiselle metsäalueelle tulisi pysyviä aidattuja aukkoja. Uhanalaisten ja luontodirektiivin liitteiden mukaisten lajien elinolosuhteiden muutoksiin liittyy arviointiepävarmuuksia, jotka on syytä huomioida jatkosuunnittelussa.

Luonnonvarakeskus tuo lausunnossa esiin huolen siitä, voiko euroopanmajava nostaa vedenpintaa maanmuotojen perusteella siten, että se häittäisi aurinkovoimalan toimintaa. Riski on syytä huomioida ja ennakoida jatkosuunnittelussa. Luke korostaa myös, että tulvikot ovat majavan keskeisiä elinympäristöjä ravinnonhankinnan kannalta, ja lajin pesät toimivat sekä lisääntymis- että levähdyspaikkoina.

MTK-Satakunta ja MTK-metsänomistajat lausuvat, että hankealue koostuu ojitetusta suosta ja eri-ikäisestä talousmetsästä, jonka puusto poistetaan aurinkovoimalan tieltä. Tämä aiheuttaa pysyvää metsäkatoa ja vaikeuttaa Suomen mahdollisuuksia täyttää EU:n hiilinieluvaatimuksia (LULUCF). YVA-selostuksessa kompensatiotoimia käsitellään vain esimerkinomaisesti ilman konkreettisia suunnitelmia tai sitoumuksia hanketoimijalta.

Myös viheryhteydet tulee huomioida hankkeen sisäpuolella. Viheryhteyksiä ei tule jättää hankealueen ulkopuolisten maanomistajien vastattavaksi.

Satakuntaliitto muistuttaa, että hankealueen itäosassa ja itäpuolella kulkee viheryhteys, joka on huomioitava hankkeen jatkosuunnittelussa. Ekologisten yhteyksien toimivuutta ei ole lausunnon mukaan arvioitu

riittävästi. Eläinten kulkuyhteyksien turvaamiseksi suunnitellut vyöhykkeet tulee toteuttaa yhtenäisinä ja riittävän leveinä.

Maakuntakaavan 2050 valmisteluaineistossa ekologisten yhteyksien merkinnät ovat yleispiirteisiä, ja niiden sijainti, laajuus ja kehittämistarpeet tulee selvittää tarkemmin maankäytön suunnittelussa. Satakuntaliitto edellytti YVA-ohjelmasta antamassaan lausunnossa myös ekologisten yhteyksien toimivuuden ja merkityksen arviointia alueen luonnontilan näkökulmasta, mikä ei ole arviointiselostuksessa tullut esiin.

Lisäksi Satakuntaliitto huomauttaa, että vaikutuksia suojeltaviin lintulajeihin ei voida arvioida luotettavasti, koska aurinkopaneelien tyyppiä ei ole tarkennettu selostuksessa ja heijastusvaikutuksista on myös vähän tutkimustietoa. Myöskään susiin kohdistuvia vaikutuksia ei tunneta riittävästi ja arvioinnissa tulee noudattaa varovaisuusperiaatetta.

Suomen luonnonsuojeluliiton Satakunnan piiri ja Ala-Satakunnan ympäristöseura ry:n yhteislausunnossa todetaan, että voimala-alueen rakentaminen ja käyttö aiheuttavat merkittäviä ja pitkäaikaisia vaikutuksia luontoon: metsien ja erämaisten elinympäristöjen häviäminen, melu, maisemamuutokset ja vesitalouden häiriöt heikentävät alueen lajistoa, mukaan lukien suojellut lajit kuten susi ja lepakot. YVA-selostuksessa vaikutuksia on arvioitu kapeasti, lähinnä ihmisten näkökulmasta, eikä lajien välisiä vuorovaikutuksia tai kerrannaisvaikutuksia ole huomioitu riittävästi. Myös arvio Sonnilanjoen ja Lattamerensuon säilymisestä luonnontilaisina on epärealistinen. Ekologinen kompensatio puuttuu selostuksesta kokonaan, vaikka vaikutukset ovat osin pysyviä.

Lausunnossa todetaan, että Suomen luonnon suurin uhkatekijä on metsäkato: suurin osa uhanalaisista lajeistamme on metsäeliöitä. Energiantuotantohankkeet tulisi sijoittaa jo valmiiksi raivattuihin alueisiin, kuten taajamien läheisyyteen, jotta ne tukisivat aidosti vihreää siirtymää. Luontoarvojen säilyttäminen ja luonnollisten hiilinielujen turvaaminen ovat keskeisiä ilmastotavoitteiden mukaisessa aluesuunnittelussa.

Huittisten kaupunki toteaa sähkönsiirtoreitin osalta, että ilmajohtolinja sijoittuu Huittisten alueella Kevalankallion kohdalla metsälakikohteen päälle tai viereen. Kyseisessä kohdassa ilmajohdon vaikutukset on arvioitu kohtalaisiksi. Huittisten kaupunki esittää, että tulisi arvioida konkreettisemmin, hävittääkö ilmajohto erityisen tärkeää elinympäristöä.

4.1.7 Ihmisiin kohdistuvat vaikutukset

MTK-Satakunta ja MTK-metsänomistajat lausuvat, että YVA-selostuksessa hankkeen vaikutuksia alueen ympäristöön ja ihmisiin

käsitellään yleisluontoisesti. Melun, pölyn ja liikenteen haittojen lieventämisestä ei esitetä konkreettisia toimenpiteitä. Vaikutuksia virkistyskäyttöön ja jokaisen oikeuksiin kuvataan kohtalaisiksi, mutta ulkoilureittien säilyttämiseen ei ole esitetty selkeitä suunnitelmia tai edellytyksiä.

Selostuksessa tunnistetaan, että hankkeen hyödyt kohdistuvat pääosin kunnalle ja energiayhtiölle, kun taas maankäytön rajoitukset jäävät paikallisille maanomistajille, erityisesti siirtolinjojen osalta. Siirtolinjojen lunastus- ja sopimusmenettelyiden ensisijaisuutta ei ole selvästi ilmaistu. Hankkeen yleisen edun toteutuminen on kyseenalaista, mikäli taloudellinen hyöty ei jakaudu oikeudenmukaisesti.

Suomen luonnonsuojeluliiton Satakunnan piiri ja Ala-Satakunnan ympäristöseura ry: lausunnossa todetaan, että sosiaalisia ja sosioekonomisia vaikutuksia on arvioitu kapeasti, lähinnä kyselytutkimuksen perusteella. Rakennus- ja metsätalousmaan arvonmuutoksia tai omistusrakenteen muutoksia ei ole käsitelty, eikä myöskään valtionosuuksiin mahdollisesti kohdistuvia leikkauksia kiinteistöverotulojen vuoksi. Lisäksi susireviirin siirtymisen sosiaalisia vaikutuksia ei ole arvioitu, vaikka elinalueen muutos voi lisätä ihmisten ja stressaantuneiden petojen kohtaamisia.

4.1.8 Sähkönsiirto

Huittisten kaupungin lausunnossa todetaan, että kaupungin alueelle 5,2 km:n pituisten sähkösiirtoreittien vaikutusarviointi on tehty kattavasti, mutta selostuksessa olisi ollut tarpeen perustella, miksi maakaapelointia ei ole tarkasteltu toteutusvaihtoehtona. Ilmajohdot sijoittuvat osayleiskaava-alueelle, joka on lausunnon antohetkellä luonnosvaiheessa. Selostuksessa on mainittu osayleiskaava, mutta sähkönsiirron suhdetta osayleiskaavaan ei ole tarkasteltu. Hankkeesta vastaavaa suositellaan olemaan ajoissa yhteydessä Huittisten aurinkovoimalan hanketoimijaan, sähkönsiirtoon liittyvien rakenteiden yhteensovittamiseksi.

MTK-Satakunta ja MTK-metsänomistajat lausuvat, että ympäristö- ja maankäyttövaikutusten minimoiseksi ilmajohto-osuus on toteutettava yhteispylväsratkaisuna muiden hankkeiden tai sähköyhtiöiden kanssa.

Satakuntaliiton lausunnossa todetaan, että Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 mukaan aurinkovoima-alueet tulisi ensisijaisesti sijoittaa lähelle olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta ja sähköverkon liityntäpisteitä. Tähän nähden Aurinkoketun hankkeen sähkönsiirtovaihtoehtojen 8,6–9,8 km:n pituus, josta yli 5 km olisi ilmajohtoa, on maakuntakaavan tavoitteisiin nähden pitkä.

4.2 Yhteenveto mielipiteistä

Ensimmäisessä mielipiteessä hanketta pidetään ihmiselle, ympäristölle ja eläimistöille turhana ja hanketta luonnonvaroja haaskaavana.

Toisessa mielipiteessä kerrotaan, että alueella on havaittu susia ihmisasutuksen lähistöllä ja alueen susien uskotaan tottuneen ihmisiin, joten hankkeen seuraukseksi ei tulisi tulkita susien lisääntyvää oleilua ihmisasutuksen läheisyydessä.

5 Arviointiselostuksen riittävyys ja laatu sekä laatijoiden pätevyys

Yhteysviranomainen on tarkastanut arviointiselostuksen riittävyyden ja laadun, ja toteaa tältä osin seuraavaa:

Sky Power Finland Oy:n aurinkovoimalahanketta koskeva ympäristövaikutusten arviointiselostus täyttää YVA-lain ja YVA-asetuksen (277/2017) 4 §:n sisältövaatimukset ja se on käsitelty YVA-lain vaatimalla tavalla. Hankkeesta vastaavalla on selostuksen laadinnassa ollut käytettävissään riittävä asiantuntemus ympäristövaikutusten arviointiin.

Arviointiselostukseen ei sisälly sellaisia olennaisia sisällöllisiä tai laadullisia puutteita, jotka estäisivät perustellun päätelmän antamisen.

Arviointiselostus on laadultaan riittävä ja sen perusteella on mahdollista muodostaa kokonaiskuva hankkeesta ja sen ympäristövaikutuksista sekä tunnistaa ja arvioida hankkeen merkittävät vaikutukset.

5.1 Yleistä selostuksen laadusta

Arviointiselostus on jäsennelty kokonaisuus, jossa arvoidut vaikutukset ja niiden lieventämiskeinot on esitetty eri vaikutuskohteittain. Paneelialueiden ja sähkönsiirtoreittien vaikutusarviointit on esitetty arviointiselostuksessa erillään.

Arviointiselostukseen sisältyvä tiivistelmä on hyödyllinen, sillä arviointiselostus on sivumäärällisesti melko pitkä, sisältäen 363 sivua sekä 17 erillistä liitettä. Arviointiselostuksessa on paikoitellen melko pitkiä kuvauksia ympäristöstä, johon ei arvioinnin mukaan kohdistu todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia. Näissä kohdissa tiiviimpi esitystapa olisi voinut riittää osoittamaan vaikutusten vähäisen merkittävyyden ja samalla tukenut selostuksen painottumista YVA-lain mukaisesti hankkeen merkittävien vaikutusten arviointiin ja esittämiseen,

Hankkeen vaikutusten merkittävyydestä on arviointiselostuksen lopussa yhteenveto ja vaikutukset on esitetty myös taulukossa, jossa merkittävyyttä

on havainnollistettu väriasteikolla. Yhteenvedo on selkeä ja kuvaa pääpiirteissään riittävästi hankkeen vaikutusten merkittävyyttä kokonaisarvioina.

Hankkeen merkittävimmiksi ympäristövaikutuksiksi on selostuksessa arvioitu paneelialueen maisemamuutos metsätaloudesta energiantuotantoalueeksi sekä vaikutukset luontodirektiivin liitteen IV lajeihin, tarkemmin määriteltynä suden lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin kohdistuviin vaikutuksiin. Molemmat vaikutukset on arvioitu merkittävyydeltään suureksi.

Lisäksi vaikutukset luonnonsuojelu- ja Natura-alueisiin sekä Sonnilanjoen luontokohteeseen on arvioitu suuriksi, mikäli selostuksessa esitettyjä haitallisten vaikutusten lieventämistoimia ei toteuteta. Lieventävien toimenpiteiden toteutuessa nämä vaikutukset ovat arvioitu vähäisiksi. Vaikutukset kohdistuvat Köyliönjärven Natura-alueen ja Puujärvi-Isosuon Natura-alueen suojeluperustelintulajeihin sekä Lattamerensuon pohjoisosa-Järvisuo-Pilpomponen soidensuojelun täydennysehdotuskohteeseen.

Yhteysviranomaisen YVA-ohjelmasta antama lausunto on otettu riittävästi huomioon selostusta laadittaessa ja vastaukset on esitetty arviointiselostuksessa taulukkomuodossa luvussa 3. Ohjelmalausunto kokonaisuudessaan on arviointiselostuksen liitteessä 1.

5.2 Hankkeen suunnittelu

Hankkeen taustaa, tarkoitusta ja tavoitteita esitetään luvussa 1.1. Hankkeen kerrotaan edistävän energiastrategioiden sekä monien ilmastopolymusten ja strategioiden tavoitteita. Yhteysviranomainen huomauttaa, että vaikka hanke tukee sekä energiatavoitteita että päästöttömän energian tuotantoa, mainittuihin ilmastopolymuksiin ja strategiaihin sisältyy tavoite hiilinielujen säilyttämisestä sekä lisäämisestä, joita menetetään hankkeen sijoittumista paikan vuoksi. Luettelossa on virheellisesti mainittu Etelä-Pohjanmaan ilmasto- ja kiertotalouskartta, koska hanke sijoittuu Satakuntaan.

Hankkeen etenemistä ja suunniteltua toteuttamisaikataulua esitellään arviointiselostuksessa luvussa 1.2. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn jälkeen hankkeella haetaan sijoituspäätöstä ja rakentamislupaa. Tuotannon arvioidaan olevan mahdollista aikaisintaan vuoden 2027 aikana. Arvio aikataulusta voi olla realistinen, mutta lupatarpeet, kuten vesilupaharkinta sekä niihin liittyvät lisäselvitykset, voivat viivästyttää rakentamisen aloitusta.

5.3 Hankkeen vaihtoehtojen kuvaus ja soveltuvuus suunnitteluun

Hankkeen sijaintia, vaihtoehtojen muodostumista ja arvioitavia hankevaihtoehtoja paneeli- sekä sähkönsiirron osalta esitellään selkeästi ja havainnollistavasti luvussa 1.3 alkaen sekä tekstimuodossa että kartta- ja ilmakuvien.

Arviointiselostuksessa esitetyt toteutusvaihtoehdot ovat muuttuneet arviointiohjelmavaiheesta. Hankealue on säilynyt samana, mutta sen sisälle suunnitellut vaihtoehdot ovat muuttuneet pinta-aloiltaan. Hankkeen arviointiohjelmavaiheessa esitettiin kahta eri toteutusvaihtoehtoa ja arviointiselostusvaiheessa on otettu esitettyjen lisäksi VE3, joka sijoittuisi ohjelmassa esitetylle pinta-alalle, mutta olisi VE1:stä pienempi ja VE2:stä suurempi. Lisäty paneelialueenvaihtoehto on asiallisesti perusteltu. Sähkönsiirtoreitit ovat myös muuttuneet hieman ohjelmavaiheesta, toteutustapojen tarkentuessa. Vaihtoehtoja on kolmen sijasta kaksi, ja niiden pituudet ovat muuttuneet hieman energiavaraston ja sähköaseman sijoittumisen mukaisiksi. Lisäksi arviointiselostuksessa esitetään uutena toimintona energianvarastoalue, joka olisi pinta-alaltaan 7 ha yhdessä sähköaseman kanssa.

Vaihtoehtojen muutoksia on perusteltu selostuksessa saatujen palautteiden perusteella sekä kannattavuuteen ja rakennusteknisiin seikkoihin liittyvillä syillä. Yhteysviranomaisen pitää hyvänä asiana, että hankkeen toteutusvaihtoehtoja on uudelleen suunniteltu saadun palautteen perusteella, mutta tehtyjä muutoksia olisi voitu perustella enemmän arviointiselostuksessa.

Tekninen kuvaus hankkeesta esitetään luvussa 1.7 ja se kattaa maankäyttötarpeen, aitauksen, aurinkovoiman tuotannon, aurinkovoimalan rakenteet, perustukset, energiavaraston ja sähköaseman, sähköverkkoon liittymisen, tiestön, kuljetukset, käytön ja ylläpidon sekä käytöstä poiston. Tekninen osuus on kuvattu riittävän tarkasti tekstissä ja osuudessa on myös havainnollistavia kuvia teknisistä toteutustavoista.

Hankkeen elinkaarelle on kaksi arviota, paneelien käyttöaika 35 vuotta tai 50 vuotta, mikä edellyttää paneelien ja niiden telien vaihtamista kerran.

5.4 Vaikutusten merkittävyys ja vaihtoehtojen vertailu

Vaikutusten arvioinnissa on hyödynnetty soveltuvien osien SYKE:n IMPERIA-hankkeessa tuotettua arviointimallia. IMPERIA-arviointimallia on esitelty luvussa 4.1.2. Arviointiselostuksessa on esitetty jokaiselle vaikutustyyppille IMPERIA-menetelmän mukainen arvio.

Jokaisessa vaikutusarvointiosuudessa on esitetty vaikutuksen merkittävyys eri hanketoteutusvaihtoehdoille. Toteutusvaihtoehtojen ympäristövaikutusten välillä ei ole merkittäviä eroja, pienimmässä toteutusvaihtoehdossa (VE2) on muutamia lievempiä vaikutuksia luonnonsuojelualueisiin, maisemaan sekä eläimiin ja ekologisiin yhteyksiin. Sähkönsiirtoreittien vaikutuksissa ei ole arvioinnin perusteella juurikaan eroja, SVE1 on noin kilometrin lyhyempi reitti.

Hankkeen vaikutuksia on esitetty vaikutuslajeittain, ja jokainen arviointi on jäsennetty erikseen rakentamisen, toiminnan ja toiminnan päättymisen vaiheisiin. Vaikutusten merkittävyys on arvioitu kunkin elinkaarivaiheen osalta. Tällainen lähestymistapa mahdollistaa vaikutusten tarkastelun hyvin yksityiskohtaisella tasolla ja auttaa hahmottamaan, miten eri vaikutukset kohdistuvat eri osa-alueisiin. Kokonaiskuva vaikutusten ajallisesta merkittävyydestä jää osin hahmottumatta arvioinnin lopussa esitetystä yhteenvetotaulukosta, koska eri elinkaarivaiheiden vaikutukset on siinä yhdistetty yhdeksi yhteisarvioksi. Yhteenvetotaulukko on muuten selkeä ja siitä välittyy nopeasti hankkeen merkittävimmät vaikutukset.

Toteutusvaihtoehtojen vaikutusten merkittävyydessä ei ole juuri eroja, mikä tekee vaihtoehtojen vaikutusvertailusta melko haasteellista.

Yhteysviranomaisen muistuttaa, että YVA-menettelyssä keskeistä on myös vaihtoehtojen vaikutusarvioiden vertailu, mikä vaikeutuu, jos eri toteutusvaihtoehtojen välillä ei ole merkitystä vaikutusten voimakkuuteen. Arviointiselostuksessa olisi ollut perusteltua kuvata tarkemmin vähäisten vaikutuserojen taustalla olevia syitä. Lisäksi on huomioitava, että YVA-ohjelmavaiheen jälkeen arviointiin lisätty uusi toteutusvaihtoehto (VE3) ei tuo esiin merkittäviä eroja vaikutusten osalta, mikä edelleen korostaa tarvetta vaihtoehtojen vaikutusten erojen perustelulle.

5.5 Hankkeen edellyttämät luvat

Luvussa 1.8 esitetään pääosin kattava kuvaus hankkeen vaatimista luvista. Kuitenkin kaikkia osiossa mainittuja lupia, kuten luonnonsuojelulain mukainen poikkeamislupa ja liittymien rakentamista koskeva lupa, ei käsitellä riittävän yksityiskohtaisesti hankkeen lupatarpeen arvioinnin näkökulmasta. Tästä syystä ei ole täysin selvää, tarvitaanko hankkeessa kyseisiä lupia.

5.6 Hankkeen vaikutusalue

Tarkastelualueen laajuus vaikutustyypeittäin esitetään arviointiselostuksen luvussa 4.6. sanallisesti ja karttakuvilla. Yhteysviranomaisen katsoo, että

eri vaikutustyypeille käytetyt tarkastelulaajuudet ovat pääosin riittäviä, mutta osa tarkastelualueiden etäisyyksistä on ilmoitettu epäselvästi. Esimerkiksi useassa vaikutustyyppin kohdalla on kerrottu vaikutusten rajautuvan lähiympäristöön, mutta lähiympäristölle ei ole esitetty etäisyyttä. Luvussa on esitetty karttakuvina etäisyysvyöhykkeet 0,5, 1, 2, 5 ja 10 km:n etäisyyksille paneelialuevaihtoehdoittain, mutta arvioinnissa käytettyä etäisyysvyöhykettä ei ole merkitty.

Koska hankkeella on todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia eläimistöön, elinympäristöjen pirstoutumiseen sekä ekologisten yhteyksien jatkuvuuteen, mukaan lukien yhteisvaikutukset muiden alueen hankkeiden kanssa, olisi vaikutusalueen määrittelyn pitänyt olla tarkempi ja tarkastelualue tullut esittää yksityiskohtaisemmin.

6 Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä

Arviointiselostuksen, saatujen lausuntojen ja mielipiteiden sekä oman lisätarkastelun perusteella yhteysviranomainen esittää perusteltuna päätelmänään Sky Power Finland Oy:n Aurinkokettu nimisen aurinkovoimahankkeen merkittävistä vaikutuksista seuraavaa.

6.1 Hankkeen todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset

Hankkeesta aiheutuviksi todennäköisesti merkittäviksi ympäristövaikutuksiksi yhteysviranomainen katsoo seuraavat:

- Vaikutukset susiin
- Paneelialueiden sekä energiavaraston ja sähköaseman alueen maisemavaikutukset
- Vaikutukset luonnonsuojelu- ja Natura-alueeseen, jos lieventäviä toimenpiteitä ei toteuteta
- Vaikutukset Sonnilanjoen ja sen läheisyyden luontokohteisiin, jos lieventäviä toimenpiteitä ei toteuteta
- Yhteisvaikutukset

Merkittävät vaikutukset ovat yhteneväiset arviointiselostuksessa esitettyihin arviointeihin. Yhteisvaikutuksia ei ole mainittu arviointiselostuksen yhteenvedotaulukossa, mutta se on kerrottu ympäristövaikutusten yhteenvedon tekstiosuudessa. Yhteysviranomainen katsoo, että esitetyistä paneelialuevaihtoehdoista vaihtoehto VE2 on ympäristövaikutuksiltaan vähäisempi suhteessa muihin toteutusvaihtoehtoihin, vaikutukset ovat VE2:ssa pienemmät etenkin ekologisiin yhteyksiin, maaperään ja metsätalouteen kohdistuvien

vaikutusten osalta ja siten se olisi soveltuvampi jatkosuunnitteluun. Ympäristövaikutuksia ei vaihtoehdossa 0 aiheudu, koska hanketta ei toteuteta.

Sähkönsiirtoreittien toteutusvaihtoehdoissa ei ole juuri lainkaan eroavaisuuksia vaikutusten merkittävydestä, kuin sen osalta, että SVE2 on arvioitu aiheuttavan hieman pienemmät vaikutukset linnustovaikutuksille.

6.2 Maankäyttö ja yhdyskuntarakenne

Arviointiselostuksessa on esitetty kaavoituksen nykytilaa ja hankkeen suhdetta kaavoihin pääosin riittävästi. Hanke sijoittuu voimassa olevassa maakuntakaavassa ns. valkoiselle alueelle ilman aluevarauksia. Alueen pohjoispuolelle lähes hankealueeseen rajautuen on vireillä olevassa Satakunnan maakuntakaava 2050:ssa osoitettu luonnonsuojelualueita.

Hankealueella tai sen lähiympäristössä yhden kilometrin etäisyydellä ei ole asema- tai yleiskaavoja. Lähin yleiskaavoitettu alue on Säkylän Korpilevonmäen lainvoimainen tuulivoimaosayleiskaava, joka on hankealueen pohjoispuolella noin 1,5 km:n päässä. Lähin vireillä oleva aurinkovoimaosayleiskaava sijoittuu hankealueen itäpuolelle Huittisiin alle 2 km:n päähän.

Arviointiselostuksessa todetaan, että hankkeen vaikutukset maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen ovat kokonaisuudessaan ”vähäisen kielteisiä” kaikissa tarkastelluissa vaihtoehdoissa. Myönteisinä vaikutuksina esitetään hankkeen tuki valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumiselle, erityisesti uusiutuvan energian käytön mahdollistamisen kautta. Lisäksi kunnan elinvoiman vahvistuminen, maankäytön kehittämismahdollisuuksien lisääntyminen sekä yhdyskuntarakenteen hajautumisen ehkäisy nähdään positiivisina tekijöinä. Kielteisiä vaikutuksia arvioidaan syntyvän erityisesti siitä, että hanke rajoittaa jossain määrin muiden maankäyttömuotojen kehittämistä hankealueella ja sen läheisyydessä. Lisäksi hanke pienentää metsätalouden käytössä olevaa pinta-alaa.

Tarkasteltaessa alueen soveltuvuutta aurinkovoimatuotantoon ja huomioiden laajan metsäalan poistuman myös muutoin kuin metsätalouden näkökulmasta, ELY-keskus tuo maankäytön näkökulmasta esiin, että vireillä olevassa alueidenkäyttölain (Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölaki) tarkistuksessa on tarkoitus säätää aurinkovoimaa käsittelevän yleiskaavan sisältövaatimuksista koskien aurinkovoimatuotannon ohjaamista pois tuottavilta metsäisiltä alueilta sekä ojittamattomilta suoalueilta. Suomen

hallitusohjelmassa on myös linjattu, että aurinkovoimarakentamista ohjataan rakennettuun ympäristöön, turvetuotannosta vapautuneille alueille ja joutomaille, pyrkien välttämään tuotannossa olevien peltojen ja metsämaan merkittävä käyttö aurinkovoimaan.

Myös Satakunnan maakuntakaava 2050:n luonnoksessa aurinkoenergiaa koskevassa suunnittelumääräyksessä tuodaan esiin mm., että aurinkoenergian tuotantoalueiden sijoittumista metsäalueille, luonnontilaisille soille ja viherrakenteen kannalta merkittäville alueille tulee välttää. Tällä hetkellä on myös luonnoksena lausunnolla hallituksen esitys laeiksi uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (HE 42/2025). Esityksessä ehdotetaan tehtäväksi uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin täytäntöönpanon edellyttämät muutokset uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annettuun lakiin. Luonnoksen 14 a § koskisi uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiden nimeämistä ja sen mukaan alueiden valinnassa tulisi asettaa etusijalle keinotekoiset ja rakennetut pinnat ja ihmistoiminnan seurauksena muutetut alueet, ja nimettävien alueiden ulkopuolelle tulee jättää mm. alueet, jotka koostuvat merkittävässä määrin tuottavasta metsämaasta tai ruoantuotannossa olevista pelloista.

6.2.1 Jatkosuunnittelussa huomioitavaa:

YVA-selostuksessa tuodaan esiin, että Säkylän kunta on alustavissa neuvotteluissa ilmaissut, että hanke voitaisiin maankäytön osalta luvittaa sijoittamisluvalla ja rakentamisluvalla. Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan vaihtoehtona on oikeusvaikutteisen, ei-rakentamista-suoraan-ohjaavan osayleiskaavan laadinta alueelle. Tehtäessä harkintaa kaavoituksen ja sijoittamisluvan käyttämisen välillä on huomioitava hankkeen yhteensovittaminen alueen ja lähialueen muiden toimintojen ja aluevarausten kanssa, sekä arvioitava ylittykö kaavoituskynnys vaikutusten arvioinnit huomioiden siten, että hankkeeseen tarvitaan kaavatasoista suunnittelua.

Sen lisäksi, mitä edellä tuodaan esiin metsäisten alueiden osalta, on vireillä olevassa alueidenkäyttölain tarkistuksen luonnoksessa esitetty, että yli 10 hehtaarin hankealueet tulisi jatkossa joko asema- tai yleiskaavoittaa. Alueidenkäyttölain lopullisesta muodosta, voimaantulosta ja siirtymäsäännöksistä riippuen uusi lainsäädäntö voi koskea jatkossa myös tätä hanketta.

Yhteysviranomaisen toteaa Satakuntaliiton lausunnon mukaisesti, että sähkönsiirtoreittien ilmoitusto-osuutta voidaan pitää pitkänä siihen nähden, että Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 mukaisesti koko maakuntakaava-alueella on voimassa aurinkovoimaa koskeva suunnittelumääräys, jonka mukaan aurinkoenergiahankkeet tulee ensisijaisesti pyrkiä sijoittamaan olemassa olevan yhdyskuntarakenteen ja sähköverkon liityntäpisteiden läheisyyteen.

Jatkosuunnittelussa on tarpeen harkita kaavoituksen tarvetta erityisesti hankkeiden yhteensovittamisen ja yhteisvaikutusten kannalta sekä sen varmistamiseksi, että maakuntakaavan merkinnät ja määräykset tulevat asianmukaisesti huomioiduiksi hankkeen toteutuksessa.

6.3 Maisema- ja kulttuuriympäristö sekä arkeologinen kulttuuriperintö

Arviointiselostuksessa todetaan, että maisemavaikutukset ovat merkittävydeltään erittäin suuria paneelialueilla sekä energiavaraston ja sähköaseman läheisyydessä. Alueita ympäröivä metsä kuitenkin rajoittaa selostuksen mukaan näkyvyyttä, ja näkymät tuotantoalueille peittyvät puuston taakse jo lyhyen matkan päässä. Välittömässä lähiympäristössä maisemavaikutukset arvioidaan paikallisiksi sekä vähäisiksi.

Hankevaihtoehtojen välillä ei havaita merkittäviä eroja maisemavaikutusten osalta, eikä vaikutuksia kohdistu maiseman tai rakennetun kulttuuriympäristön arvoalueisiin.

Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan arviointiselostuksen johtopäätös vaikutuksista maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön arvoalueille pitää sen osalta paikkansa, että hankealueen vaikutusalueelle ei sijoitu maiseman- tai kulttuuriympäristön arvoalueita. Lähin maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö sijoittuu yli kilometrin päähän hankealueesta. Hankkeella voi kuitenkin olla vaikutusta luonnonmaisemaan sen sijoittuessa luonnonsuojelualueiden eteläpuolelle.

Sähkönsiirron aiheuttamia maisemavaikutuksia on käsitelty erillisessä kappaleessa. Vaikutukset ovat molemmissa toteutusvaihtoehdoissa samankaltaiset. Huittisten kaupungin antamassa lausunnossa esitettiin, että selostuksessa olisi pitänyt perustella, miksi vaihtoehdoissa ei ole tarkasteltu sähkönsiirtoa maakaapelivaihtoehtona. Yhteysviranomaisen toteaa, että maakaapelointivaihtoehto olisi tuonut vaikutuksiin vertailukohteen ilmajohdon kanssa.

Haitallisten vaikutusten lieventämistä käsiteltävässä luvussa on tuotu esiin, että hankealuetta ympäröivillä metsäalueilla kasvava puusto peittää

näkymiä ja vähentää siten hankkeen maisemavaikutuksia. Selostuksen mukaan maisemavaikutukset voidaan jatkossakin pitää vähäisinä välttämällä laajoja avohakkuita hankealueen välittömässä läheisyydessä ja että hankealueen ja energiavaraston ympärillä on hyvä ylläpitää näkymiä peittävää suojapuustoa.

Arkeologisen inventoinnin tuloksena todetaan, että vaikutuksia arkeologisiin kohteisiin ei aiheudu.

Yhteisvaikutukset muiden lähialueen hankkeiden kanssa on arvioitu merkityksettömiksi. Lähimmät yhteisvaikutuksissa huomioitavat hankkeet sijaitsevat yli 1 km:n päässä, Säkylän ja Huittisten alueelle sijoittuu useiden laajojen energiahankkeiden keskittymä, jolloin yhteisvaikutuksia ei voida pitää täysin merkityksettöminä, vaikka hankealueet sijoittuvatkin kohtalaiselle etäisyydelle toisistaan. Laajan metsäisen alueen muutos aurinkovoiman tuotantoalueeksi muuttaa maisemaa hankealueella merkittävästi.

6.3.1 Jatkosuunnittelussa huomioitavaa

Yhteysviranomaisen näkemys on, että maisemavaikutusten arvioinnissa on huomioitava myös vaikutusten pitkäaikaisuus; maisemanäkökulmasta hankealueen metsän poistumisen vaikutus on pysyvä ja muutos on merkittävä.

Maisemavaikutusten lieventäminen on tärkeää myös YVA-selostuksessa mainitun alueella tapahtuvan oma-aloitteisen virkistystoiminnan kannalta, sillä luontokokemus perustuu myös maisemakokemukseen.

Maisemavaikutusten lieventämistoimenpiteet tulee toteuttaa hankealueen sisällä, koska hankealueen ulkopuolisen, muiden kuin hankkeesta vastaavan omistuksessa tai hallinnassa olevan puuston säilymistä ei voida taata.

Arviointiselostuksessa on katsottu, että hankealueen viereinen metsäkasvillisuus vähentää maisemavaikutuksia, minkä vuoksi kokonaisvaikutukset on arvioitu kokonaisuutena vähäisiksi. Jotta arvio säilyy perusteltuna, hankealueen reunoille on jätettävä riittävän leveä puustoinen vyöhyke maisemavaikutusten lieventämiseksi.

6.4 Vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen

Sosiaalisten vaikutusten osiota käsittelevässä luvussa 5 on kuvattu arvioinnin laatimisen menetelmät, arviointiin liittyvät epävarmuustekijät sekä arvioinnin tulokset asianmukaisesti. Vaikutuksia on käsitelty erillisissä

lukuissa, minkä vuoksi kokonaisvaltaisempi arvio sosiaalisista vaikutuksista ei välttämättä hahmotu suoraan selostuksen tekstiosuudesta. Arviointiselostuksen lopussa, luvussa 12, esitetty yhteenvetotaulukko tarjoaa kuitenkin selkeämmän kokonaiskuvan arvioitujen vaikutuksien merkittävydestä. Yhteenvetotaulukko olisi voitu luontevasti sijoittaa myös sosiaalisia vaikutuksia käsittelevän arviointiosuuden lopussa, jolloin vaikutusten kokonaiskuva olisi hahmottunut helpommin ilman tarvetta siirtyä selostuksen eri osioiden välillä.

Lisäksi sähkönsiirtoreitin vaikutuksia on käsitelty erillisessä luvussa 10.1, mikä osaltaan hajauttaa sosiaalisten vaikutusten arviointia ja edellyttää lukijalta jonkin verran sisällön kokoamista selostuksen eri osioista.

Arviointiselostuksen mukaan eri paneelialueiden ja sähkönsiirtoreittien toteutusvaihtoehtojen välillä ei ole eroavaisuuksia vaikutusten merkittävydessä. Hankkeen merkittävimmät vaikutukset liittyvät alueen käyttötarkoituksen muutokseen: metsätalousalueen muuttaminen aidatuksi energiantuotantoalueeksi vaikuttaa suoraan alueen luontovirkistyskäyttöön ja -kokemukseen. Muutos estää metsään liittyviä toimintoja, kuten marjastuksen ja metsästyksen. Vaikutus on arvioitu kohtalaisen negatiiviseksi.

MTK:n lausunnossa tuotiin esiin huoli siitä, että Aurinkoketun hanke yhdessä muiden lähialueen hankkeiden kanssa voi lisätä taimikko- ja myrskytuhoja lähialueen metsätaloudelle, mutta vaikutusta ei ole huomioitu arvioinnissa. MTK huomautti myös siitä, että sähkönsiirtoreittien toteutuksesta voi aiheutua sosiaalisia vaikutuksia alueiden maanomistajiin ja elinkeinotoimintaan.

Saaduissa lausunnoissa sekä asukaskyselyssä on esitetty maakaapelointia vaihtoehtona ilmajohdoille, vaihtoehdolla nähdään olevan vähäisemmät haitalliset sosiaaliset vaikutukset kuin ilmakaapelilla.

Hanke sijoittuu susireviirin ydinalueelle, ja susiin kohdistuvat vaikutukset nousivat huolenaiheena esiin myös asukaskyselyn vastauksissa. Susiin liittyvien vaikutusten seurausta ei kuitenkaan ole arvioitu sosiaalisten vaikutusten näkökulmasta.

Satakuntaliitto ja Suomen luonnonsuojeluliitto toteavat lausunnoissaan olevan mahdollista, että susien ja ihmisten väliset kohtaamiset sekä suteen liittyvät konfliktit voivat lisääntyä susien elintilan hävitessä ja pirstoutuessa, etenkin jos myös muut susireviireille suunnitellut hankkeet toteutuvat. LUKE viittasi lausunnossaan tutkimuksiin, joiden mukaan sudet välttelevät elinympäristönään alueita, joissa on tiheää tiestöä ja asutusta. Lisäksi ei ole riittävästi tutkimustietoa siitä, millaisia pitkäaikaisia vaikutuksia suden lisääntymiselle voi aiheutua, jos reviirin keskeisille, häiriöttömille alueille kohdistuu häiriöitä tai jos elinympäristö pirstoutuu tai tuhoutuu.

6.4.1 Jatkosuunnittelussa huomioitavaa

Kuten selostuksessa todetaan, oikea-aikainen, aktiivinen ja avoin tiedottaminen hankkeesta on tärkeä toimenpide koko hankkeen suunnittelu- ja toteutusajan. Asukaskyselyssä 40 % vastasi, että tietoa ei ole saatu riittävästi. Avointa tiedottamista ja osallistavaa vuorovaikutusta on sen vuoksi toivottavaa entisestäänkin edistää hankkeen seuraavissa vaiheissa.

Susireviirille suunniteltu hanke pienentää sekä pirstoo susien elintilaa ja yhteisvaikutukset voimistavat haitallisia vaikutuksia. Susireviirien pirstoutumisen aiheuttamia sosiaalisia vaikutuksia tulee arvioida konfliktien ehkäisemiseksi hankkeen jatkosuunnittelussa. Haitallisia vaikutuksia tulee pyrkiä lieventämään aina kun se on mahdollista. Arvioinnissa on esitetty lieventäviä toimenpiteitä, kuten paikallisten yritysten osallistamista mm. hankkeen rakennustöihin (esitetty arvioinnissa hankkeen vähäisen myönteisenä vaikutuksena), sekä sosiaalisten vaikutusten kompensaatioita. Suunnitelmat lieventävistä toimenpiteistä sekä kompensaatista tulee esittää konkreettisemmin, jotta niitä voidaan pitää hankkeen konkreettisina toimenpiteinä haittojen lieventämiseksi.

6.5 Maa ja kallioperä

Hankkeen maa- ja kallioperätietoja on esitetty arvioinnissa kattavasti, mutta vaikutusarviointiin liittyy merkittäviä epävarmuustekijöitä. Arviointiselostuksen mukaan hankealueella saatetaan joutua tekemään pienimuotoista louhintaa sekä massanvaihtoa, mutta aineistossa ei ole esitetty arviota näiden toimenpiteiden määrästä. Karttatarkastelun perusteella vaikuttaa siltä, että louhinta- ja etenkin massanvaihtotarpeet voivat olla huomattavia. Lisäksi selostuksen mukaan noin 74 % hankealueesta on paksuturpeista aluetta, mikä lisää epävarmuutta vaikutusten arvioinnissa.

Arviointiselostuksessa ei ole kerrottu luonnontilaisten soiden pinta-alaa tai laatua hankealueella, mutta selostuksen mukaan alueeseen sisältyy laajalti luonnontilaista suota.

6.5.1 Jatkosuunnittelussa huomioitavaa

Massanvaihtojen tarve on todennäköinen, mutta annettujen tietojen perusteella ei voida arvioida niiden määrää eikä siten vaikutusten merkittävyyttä. Massanvaihtojen tarvetta ja maanmuokkaustarvetta tulee tarkentaa jatkosuunnittelussa, jotta toiminnan vaikuttavuutta voidaan arvioida erityisesti vesi- ja luontovaikutusten osalta. Turvemaat ovat myös

muokattuina merkittäviä päästölähteitä, joten maanmuokkauksesta voi aiheutua myös ilmastovaikutuksia.

6.6 Ilmastovaikutukset

Ilmastovaikutusten arvioinnissa on tarkasteltu kahta käyttöikäskenaariota (35 ja 50 vuotta). Arviointiselostuksessa esitetty hiilitaselaskenta on kattava ja käsittää useampia vaiheita, kuten puuston poiston, maaperän päästöt, materiaalien valmistuksen ja kierrätyshyvitykset. Arviointi on teknisesti kattava, mutta esitystapa on paikoin vaikeaselkoinen, eikä eri päästökomponenttien yhteismitallistamista ja yhteenlaskua ole esitetty selkeästi.

Turvemaat ovat merkittäviä hiilen varastoja ja muokkaamattomina myös hiilinieluja. Arviointiselostuksessa ei ole esitetty riittävän tarkkaa arviota maaperän laadusta ja muokkaustarpeesta, mikä lisää epävarmuutta ilmastovaikutusten suuruudesta.

Päästöttömän energian tuotanto voi olla ilmastopoliittisesti myönteistä, ja etenkin jos sillä korvataan fossiilista tuotantoa. Nykyisessä sähköntuotantorakenteessa, jossa suuri osa energiasta on jo fossiilitonta, korvaavuus ei välttämättä ole automaattista. Tämän vuoksi hankkeen ilmastohyötylaskelmaan liittyy epävarmuutta. Hiilikädenjälkilaskelmassa olisi voitu myös vertailla hankkeen päästöintensiteettiä suhteessa muihin samankaltaisiin aurinkovoimahankkeisiin, jolloin erilaisten toteutusratkaisujen ilmastovaikutukset tulisivat selkeämmin esiin.

Yhteysviranomaisen korostaa, että hiilinielujen ja hiilivarastojen menetykset ovat pysyviä, ellei niitä kompensoida esimerkiksi metsittämällä tai kunnostamalla vastaavaa aluetta. Arviointiselostuksessa ei ole esitetty konkreettisia toimenpiteitä näiden menetysten kompensoimiseksi.

Hiilikädenjäljen esittäminen moninkertaisena suhteessa hiilijalanjälkeen voi antaa harhaanjohtavan kuvan, ellei samalla selkeästi tuoda esiin, että hanke ei itsessään sido hiiltä, vaan päinvastoin vähentää hiilinieluja. Hiilikädenjälki on laskennallinen ja osin spekulatiivinen arvio, eikä se voi korvata konkreettisia hiilinielujen menetyksiä.

Hankkeen ilmastovaikutukset on arvioitu kokonaisuutena vähäisen negatiivisiksi, ja päästöttömän energian tuotanto merkittäväksi positiiviseksi vaikutukseksi. Yhteysviranomaisen yhtyy arvioon hankkeen myönteisistä vaikutuksista, mutta korostaa, että arvio on luonteeltaan spekulatiivinen eikä välttämättä suora seuraus, kuten myös arviointiselostuksessa on todettu. Vaikka hankkeessa tuotettava sähkö on päästötöntä ja voi edistää ilmastotavoitteita, hankkeen sijoittaminen turpeiselle metsätalousalueelle ei vaikuta ilmastovaikutusten kannalta

perustellulta ratkaisulta. Arviointiselostuksessa olisi ollut perusteltua tarkastella sijoituspaikan valintaa myös tästä näkökulmasta.

6.6.1 Jatkosuunnittelussa huomioitavaa

Suomen ilmastopoliittisten linjausten ja ilmastolain (423/2022) tavoitteiden mukaan hiilinielujen säilyttäminen ja vahvistaminen on yhtä keskeistä kuin päästöjen vähentäminen. Arvioinneissa tulee jatkossa huomioida tämä tasapaino tarkemmin ilmastovaikutusten kuvailussa myös sen vuoksi, että hankkeen ilmastomyönteisyys on mainittu useammassa arviointiselostuksen kohdassa ja hankkeen tavoitteissa.

Jatkosuunnittelussa tulee arvioida keinoja, joilla maaperän päästöjä voidaan hillitä, kuten alueen vesitasapainoa säätelemällä ja maanmuokkaustarvetta vähentävillä toimenpiteillä.

Lisäksi hankkeen toteutusvaihtoehtojen valinnassa tulee kiinnittää huomiota siihen, missä vaihtoehdossa hiilinielujen ja hiilivarastojen menetykset ovat vähäisimmät. Hiilinielut eivät ole ainoastaan päästöjen lähteitä maankäytön muuttuessa, vaan ne toimivat myös ilmakehän hiilen poistajina. Tämän vuoksi hiilivarastojen säilyttäminen on ilmastopoliittisesti yhtä tärkeää kuin päästöjen vähentäminen, ja se tulisi huomioida myös vaihtoehtojen ja toteutustapojen vertailussa.

6.7 Suojelualueet ja Natura-alueet

Hankkeesta erilaisiin luontoarvoiltaan korostuneisiin alueisiin ja luonnonsuojeluohjelmien alueisiin kohdistuvat vaikutukset on arvioitu riittävästi, vaikkakin arviointi ja vaikutusmekanismien kuvailu on hyvin yleispiirteistä. Hankkeen jatkosuunnittelussa on toteutettava myös riittävät lieventävät toimenpiteet soidensuojeluohjelman täydennysehdotukseen kuuluville kohteille Lattamerensuon pohjoisosa-Järvisuo-Pilpomponen kohdistuviin vaikutuksiin. Lieventävien toimenpiteiden riittävyys on todennettava sähkönsiirron toteuttamiseen liittyvässä suunnitelmassa.

Hankkeen vaikutukset Puurijärvi-Isosuon (FI0200001) sekä Köyliönjärven (FI0200032) Natura-alueiden suojeluperusteina oleviin lajeihin on selostuksen arvioinnissa poissuljettu ehdollisesti siten, että vaikutuksia ei synny, mikäli aurinkopaneeleissa käytetään heijastamatonta pintaa. ELY-keskus toteaa siten, että hankkeen toteutuksessa on käytettävä heijastamattomia paneeleita.

6.7.1 Jatkosuunnittelussa huomioitavaa

Mikäli lieventämistoimea ei toteuteta, on luonnonsuojelulain 35 §:n mukaisen Natura-arvioinnin tarvetta tarkasteltava uudelleen.

Hankkeen toiminnan ja rakentamisen aikainen vesienhallinta on jatkossa suunniteltava siten, että soidensuojelun täydennysehdotuksen alueen Lattamerensuon pohjoisosa-Järvisuo-Pilpomponen tai vesilailla suojellun Sonnilanjoen hydrologia ei heikenny. Etenkin VE1:n toteuttaminen edellyttää erityistä huolellisuutta suunnittelussa.

Hanke voi aiheuttaa vaikutuksia soidensuojelun täydennysehdotuskohteelle, joten hankealueen valumavesien hallinta ja suoalueiden vesitalouden säilyttäminen on otettava huomioon hankealueen ja sitä kiertävien huoltoteiden suunnittelussa.

Sähkönsiirron osalta vaikutuksia voidaan lieventää selostuksen mukaisesti sillä, että kaapeli asennetaan sille puolelle tietä, jossa vaikutukset soidensuojelun täydennyskohteelle arvioidaan pienimmiksi.

6.8 Kasvillisuus ja luontotyytit

Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys on toteutettu asianmukaisesti, ja siinä esitetyt suositukset ja johtopäätökset ovat perusteltuja. Paneelialueiden osalta vaikutusten merkittävyys on arvioitu kaikissa toteutusvaihtoehdoissa kohtalaisen negatiiviseksi.

Sähkönsiirtoreittien osalta vaikutusten merkittävyys on arvioitu suureksi negatiiviseksi, mikäli arvioinnissa esitettyjä lieventämistoimenpiteitä ei toteuteta. Vaikutusten lieventämiseksi on esitetty kaapeloinnin toteuttamista Sonnilanjoen ja sen suojavyöhykkeen alitse. Mikäli tämä lieventämistoimenpide toteutetaan, vaikutusten merkittävyys arvioidaan vähäiseksi negatiiviseksi.

Huittisten kaupunki totesi lausunnossaan, että ilmajohtolinja sijoittuu metsälakikohteen päälle. Selostuksessa rakentamista on verrattu avohakkuuseen, joten sen vaikutusta luontotyyppiin olisi voitu arvioida.

6.8.1 Jatkosuunnittelussa huomioitavaa

Haitallisten vaikutusten vähentämiseksi on esitetty oleellisia lieventämistoimenpiteitä, joita myös yhteysviranomaisen pitää suositeltavina toteuttaa. Esitetyt toimenpiteet kohdistuvat Soinilanjoen ja sen suojavyöhykkeen rajaamiseen toimenpiteiden ulkopuolelle.

Jatkossa on kuitenkin varmistettava, että rakentamisesta, kuten uuden tieverkoston tai ojaston perustamisesta, ei aiheudu heikentäviä vaikutuksia Sonnilanjoelle tai sen ympäristön suoalueille myöskään välillisten vaikutusten seurauksena. Rakentamisen aikaiset hulevesivaikutukset, kuten kiintoaine- ja ravinnekuormitus, eivät saa heikentää Sonnilanjoen tilaa. Hanketta ympäröivät soidensuojeluohjelman täydennysehdotuksen alueet (Lattamerensuon pohjoisosa-Järvisuo-Pilpomponen) on otettava huomioon hankkeen vesienhallintasuunnitelmaa laatiessa. Soiden hydrologiaan ei tule kohdistua heikentäviä vaikutuksia ja on varmistuttava siitä, että hankkeen sisäiset rakenteet ja rakennettavuuteen liittyvät massanvaihdot eivät aiheuta vaikutuksia hanketta ympäröiviin suoalueisiin.

Sähkönsiirron osalta jatkosuunnittelussa tulee varmistaa, että ilmajohtolinjan vaikutukset Kevankallion metsälakikohteeseen ja mahdollisesti suojeltuun elinympäristöön esitetään tarkemmin. Metsäkeskus on asiassa vastuuviranomainen ja siltä tulee pyytää kannanotto ennen alueen muokkaustöihin ryhtymistä.

Sähkönsiirtoreitin rakenteiden ja alueiden suunnittelussa on suotavaa tehdä yhteistyötä muiden hanketoimijoiden kanssa toimintojen yhteensovittamiseksi ja siten haitallisten vaikutusten lieventämiseksi.

6.9 Ekologiset yhteydet

Vaihtoehtoista VE1 sekä VE3 pienentäisivät saman verran ekologista käytävää. VE2 ei sijoitu käytävän päälle, mutta kuitenkin sen välittömään läheisyyteen hankkeen itäreunalla.

Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan arviointiselostuksessa esitettyä johtopäätöstä, jonka mukaan maakunnallisesti merkittävän viheryhteyden kapeneminen noin neljänneksellä hankealueen kohdalta olisi vaikutuksiltaan vähäinen, ei ole perusteltu arvioinnissa riittävästi. Tarkastelua ei ole esitetty seikkaperäisesti, eikä vaikutuksen merkittävyyttä ole arvioitu suhteessa viheryhteyden ekologiseen toimivuuteen. Satakuntaliiton lausunnossa muistutettiin, että liitto pyysi ohjelmavaiheessa ekologisten yhteyksien toimivuuden ja merkityksen arviointia alueen luonnontilan näkökulmasta, mikä ei liiton mukaan ole arviointiselostuksessa tullut riittävästi esille.

Vaikka ELY-keskus pääosin yhtyy arviointiselostuksessa esitettyihin johtopäätöksiin, maakunnallisen viherrakenteen osalta vaikutuksia on aliarvioitu. Hankkeen vaihtoehtoista VE1 ja VE3 kaventavat Satakunnan viherrakenneselvityksessä tunnistettua merkittävää ekologista yhteyttä.

6.9.1 Jatkosuunnittelussa huomioitavaa

Aurinkovoimalan alueen aitaamatta jättäminen viheryhteyden kohdalla olisi perusteltu lieventävä toimenpide ekologisen kytkeytyneisyyden säilyttämiseksi. Vaikka aitaamatta jättäminen ei yksinään poista kaikkia viheryhteyden heikentymisestä aiheutuvia vaikutuksia, se todennäköisesti vähentäisi osaa niistä huomattavasti.

Sähkönsiirron osalta vaikutuksia voidaan lieventää kohdistamalla rakennustyöt pesimäkauden ulkopuolelle sekä toteuttamalla siirtokaapelin rakentaminen Sonnilanjoen alitse suuntaporauksella, kuten selostuksessa on todettu.

Yhteysviranomainen katsoo, että vaihtoehto VE2 aiheuttaa muita vaihtoehtoja vähäisemmät vaikutukset, koska se ei sijoitu ekologisen yhteystarpeen merkinnän alueelle.

6.10 Linnusto

Linnustoon kohdistuvat vaikutukset on arviointiselostuksessa tunnistettu kohtalaisen negatiivisiksi. Vaikutus johtuu paneelialueiden ja huoltoteiden rakentamisesta aiheutuvasta elinympäristöjen pienentymisestä ja pirstoutumisesta. Välillisiksi vaikutuksiksi on tunnistettu ravinnonsaannin heikentyminen ja lajien siirtyminen heikkolaatuisimmille alueille.

Yhteisvaikutukset linnustoon arvioidaan kohtalaisen heikentäviksi. Sähkönsiirtoreittien vaikutukset ovat arvoitu vähäisen negatiivisiksi molemmissa toteutusvaihtoehdoissa, mutta vaikutukset ovat hieman lievempiä SVE2 vaihtoehdossa.

ELY-keskuksen näkemys on, että hankkeen linnustaselvitykset ovat osittain puutteellisia. Selvitysten tekohetkellä hankealueen laajuus oli noin 600 hehtaaria, mutta pesimälinnustaselvitys kattaa vain kaksi aamua ja yhteensä 12 tarkkailutuntia (8.5. ja 11.6.2023). Suositusten mukaan pesimälinnustaselvityksen tulisi sisältää 3–8 käyntikertaa (Mäkelä ja Salo 2024). Näin laajalla alueella on epätodennäköistä, että kahden henkilön voimin alue on voitu kartoittaa riittävällä tarkkuudella. Selvityksen kattavuutta on vaikea arvioida, koska kuljettua reittiä tai katettua aluetta ei ole esitetty kartalla. Jotta havainnointialue olisi tulkittavissa, olisi tärkeää esittää selvitysreitti karttamuodossa. Nykyisten selvitysten perusteella ei voida tehdä kattavaa arviota hankkeen vaikutuksista, ja pesimälinnustaselvitystä on täydennettävä hankkeen jatkovaiheissa.

Pöllöselvitys on tehty suosituksista poikkeavaan aikaan. Ensimmäinen käynti on tehty jo tammikuussa, vaikka Luontonselvitykset ja

luontovaikutusten arviointi -oppaan (Mäkelä & Salo 2024) suositusten mukaan käynti tulisi ajoittaa maaliskuulle. Vain viimeinen käynti osuu suositellulle aikavälille. Vaikka pöllöjä voidaan havaita myös talvella kuunteluilla, selvityksen tavoitteena on tunnistaa reviirien muodostuminen, mikä edellyttää ajallisesti oikea-aikaista havainnointia. Pöllöselvitystä on syytä täydentää pesimälinnustoselvityksen täydennyksen yhteydessä.

Luonnonvarakeskus toteaa lausunnossaan, että arviointiselostuksessa toistettu väite viereisen hankkeen arviointiselostuksessa, jonka mukaan hankealueella pesiville huomionarvoisille lajeille olisi saatavilla vastaavia elinympäristöjä selvitysalueen ulkopuolella, ei perustu oikeaan tulkintaan. Elinympäristön tuhoutuminen on vaikutuksiltaan verrattavissa populaation kantokyvyn heikkenemiseen, eikä viereisten vastaavan kaltaisten alueiden olemassaolo lievennä tätä vaikutusta. Tämä näkökulma on erityisen tärkeä huomioida sellaisten lajien osalta, joiden keskeisistä elinympäristöistä on jo ennestään puutetta. Yhteysviranomainen katsoo, että tämä tulee ottaa jatkossa huomioon yhteisvaikutusten arvioinnissa.

Vaikutusten arviointi on muuten tehty asianmukaisesti, ja esitetyt lieventämistoimenpiteet ovat perusteltuja.

6.10.1 Jatkosuunnittelussa huomioitavaa

Arviointiselostuksessa esitetty linnustovaikutusten arviointi perustuu osittain puutteellisiin selvityksiin, minkä vuoksi arviointia on tarpeen tarkentaa ennen hankkeen rakentamislupapäätöstä tai mahdollisessa kaavoitusmenettelyssä. Pesimälinnustoselvitystä on täydennettävä, sillä nykyisten selvitysten perusteella ei voida seikkaperäisesti arvioida hankkeen vaikutuksia. Arvioinnin kattavuutta tulee kuvata tarkemmin, esimerkiksi selvitysreitin kuvauksella. Selvitysten perusteella erityisesti kanalintujen soidinpaikkoihin kohdistuu heikentäviä vaikutuksia. ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksiköltä tulee pyytää lausunto hanketta koskevan rakentamislain tai alueidenkäyttölain mukaisen päätöksenteon yhteydessä ja tuolloin tulee esittää täydennetyt vaikutusarvioinnit pesimälinnustosta sekä pöllöselvityksestä.

Rakentamistoimet tulee luonnonsuojelulain (9/2023) 70 §:n mukaisesti ajoittaa lintujen lisääntymiskauden ulkopuolelle, jotta voidaan varmistaa rauhoitettujen eläinlajien pesinnän häirinnän kiellon noudattaminen. Vaikka arviointiselostuksessa vaikutusten merkittävyys on arvioitu kohtalaiseksi, lieventämistoimenpiteiden toteuttaminen on keskeistä vaikutusten hallinnan kannalta.

Jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää huomiota selostuksessa mainittujen lieventämistoimenpiteiden toteuttamiseen, kuten aurinkopaneelien

sijoittamiseen siten, että heijastusvaikutukset jäävät mahdollisimman vähäisiksi, sekä sellaisten paneelityyppien hankintaan, joiden heijastevaikutus on mahdollisimman alhainen.

Yhteisvaikutusten tarkastelussa on otettava huomioon, että hankkeet voivat heikentää populaatioiden kantokykyä. Viereisten, vastaavanlaisten alueiden olemassaoloa ei voida pitää kompensationsa menetetyille elinympäristöille, sillä niiden säilyminen nykytilassaan ei ole varmaa, eikä niiden vaikutusta lieventävänä tekijänä voida siten pitää luotettavana.

6.11 Susi

Luontotieto Suomen Oy:n susiselvityksen perusteella lumijälkilaskenta ei tarjoa tietoa suden alueen käytöstä kesäaikaan, eikä sen perusteella voida poissulkea alueen merkitystä lajille. Suden reviirikäyttäytyminen vaihtelee vuodenaikojen mukaan, minkä vuoksi talviaikaisista havainnoista ei voida tehdä johtopäätöksiä kesäaikaisesta liikkumisesta tai alueen käytöstä. Lumijälkilaskennan avulla voidaan ainoastaan todentaa tiettyjen lajien esiintyminen, mutta menetelmä ei sovellu lajien esiintymisen tai alueen merkityksen poissulkemiseen.

Riistakameraselvityksen tuoma lisäarvo muiden susi- ja petoselvitysten tarkkuuteen on vähäinen, eikä riitä vastaamaan selvityksen epävarmuuksiin hankkeen sijoituessa suden kannalta tärkeälle alueelle. Lumijälkiselvityksen tavoin riistakameraselvityksen avulla ei voida poissulkea lajin esiintymistä alueella tai alueen tärkeää merkitystä suden käyttäytymisen kannalta. Riistakameroiden käyttäminen kartoitusmenetelmänä sisältää paljon epävarmuuksia, jotka ovat usein päällekkäisiä muiden selvitysten epävarmuuksien kanssa.

Suden pesä- tai vaihtopesäpaikkojen paikantaminen ilman satelliittipannoitettuja susia on hyvin haastavaa, ja pesimä- tai levähdyspaikkojen poissulkemiseen liittyy siten merkittäviä epävarmuustekijöitä. Tämän seurauksena hankkeen vaikutusten laajuus voi jäädä epäselväksi. Käytettävissä olevien selvitysten perusteella ei voida sulkea pois mahdollisuutta, että hankealueella sijaitsee suden lisääntymis- tai levähdyspaikkoja.

Luonnonvarakeskuksen selvityksen perusteella seutu on sudelle tärkeä lisääntymisalueena ja reviirin ydinalue todennäköisesti muodostuu hankealueelle ja sen ympärille. Vaikka selvityksissä ei suden lisääntymis- tai levähdyspaikkoja löydettykään, on edellä mainittujen epävarmuuksien valossa mahdotonta poissulkea niiden sijainti hankealueella tai sen läheisyydessä. Susi välttelee rakentamista ja aktiivista ihmisvaikutusta

etenkin lisääntymisaikana (esim. [Rio-Maior 2020](#)). Alueen pitkän historian reviirin lisääntymisalueena huomioiden on todennäköistä, että jatkossakin suden lisääntymis- tai levähdyspaikat sijaitsisivat hankealueen läheisyydessä, jolloin hankkeesta aiheutuvan häiriön voitaisiin katsoa edellä mainitun häiriövaikutuksen myötä heikentävän niitä. Luonnonsuojelulain (9/2023) 78 §:n mukaan luontodirektiivin IV-liitteen lajien lisääntymis- tai levähdyspaikkoja ei saa hävittää tai heikentää. Heikentämiskielto käsittää myös sellaiset lisääntymis- ja levähdyspaikat, jotka eivät ole juuri tällä hetkellä käytössä, mikäli on riittävän todennäköistä, että yksilö palaa käyttämään lisääntymis- tai levähdyspaikkaa.

LUKE:n antamassa lausunnossa kerrotaan, että suden reviiri Suomessa on laaja alue, jonka sisään mahtuu paljon erilaisia ihmisvaikutteisia ympäristöjä. Siitä ei kuitenkaan ole tietoa, millaisia vaikutuksia suden lisääntymiselle syntyy pitkällä tähtäimellä, mikäli reviirin sisällä oleville keskeisille, häiriöttömille alueille kohdistuu häiriötä tai elinympäristön pirstoutumista tai tuhoutumista.

6.11.1 Jatkosuunnittelussa huomioitavaa

Nykytiedon valossa ei voida olettaa, että heikentävä vaikutus suden lisääntymis- ja levähdyspaikoille loppuisi kokonaan rakentamisen jälkeen, jolloin lisääntymis- ja levähdyspaikkojen voitaisiin katsoa heikentyvän rakentamisen ajoittamisesta huolimatta. Luonnonsuojelulain 7 §:ssä kuvatun varovaisuusperiaatteen huomioiden ei siten hankkeen luonnonsuojelulain vastaisten vaikutusten poissulkemista voida tehdä riittävällä varmuudella nykyisten selvitysten perusteella. Luontodirektiivin IV-liitteen lajien lisääntymis- ja levähdyspaikan heikentämiskiellon lisäksi susi on myös erittäin uhanalainen (EN) laji, jonka suotuisan suojelutason ylläpitäminen on turvattava.

Yhteysviranomaisen ei yhdy arviointiselostuksessa esitettyihin johtopäätöksiin, joiden mukaan susiin kohdistuvat vaikutukset olisivat hankkeen rakentamisen ja hankkeen toiminnan aikana vähäiset. Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan vaikutukset ovat vähintään suuria.

LUKE:n antaman lausunto täydentää hankkeen susivaikutusten arviointia. Tiedon puuttuminen lisää epävarmuutta siitä, millaisia hankkeen vaikutukset ovat susiin pidemmällä aikavälillä sekä myös yhteisvaikutusten osalta.

Yhteysviranomaisen yhtyy arviointiselostuksen johtopäätökseen siitä, että susiin kohdistuvat vaikutukset ovat kestoaltaan pitkiä ja vaikutuksen

merkittävyys on suuri. Yhteysviranomainen pitää kuitenkin mahdollisena, että susiin kohdistuvat vaikutukset voivat olla merkittävyydeltään erittäin suuria, sillä vaikutusarviointiin ja mahdollisiin yhteisvaikutuksiin liittyy tiedollisia epävarmuuksia ja arvioinnin johtopäätöksiä ei ole kaikilta osin perusteltu riittävällä tavalla.

6.12 Luontodirektiivin liitteen IV a ja II lajit, pois lukien susi

Luontodirektiivin IV-liitteen lajeja koskevat selvitykset ovat susiselvityksiä lukuun ottamatta kattavia ja riittäviä asianmukaisen arvioinnin tueksi. ELY-keskus yhtyy arvioinnin johtopäätöksiin muiden lajien kuin suden kohdalla. Selvitysten perusteella voidaan todeta Sonnilanjoen varren olevan lepakoiden kannalta arvokas alue, ja alue on selvityksessä rajattu Suomen lepakkotieteellisen yhdistyksen ohjeistuksen mukaisesti luokan II alueeksi. Yhdessä luontotyyppiselvitysten tulosten kanssa Sonnilanjoen alueen luontoarvot osoittautuvat varsin korkeiksi.

LUKE toi lausunnossa huomioitavaksi sen, että majavat vaihtelevat elinpaikkaansa ja niiden toiminta nostaa veden nopeastikin metsäalueelle jokea padotessaan. Euroopanmajavan osalta hankkeessa on tarkoitus säilyttää 100 m leveä ekologinen käytävä Sonnilanjoen varrella (50 m kummallakin puolella jokea). LUKE tuo esille kuitenkin näkökulman, että onko majavan mahdollista maanmuotojen perusteella nostaa vesi siten, että se voisi jossain vaiheessa haitata aurinkovoimalan toimintaa? Tämä on syytä huomioida ja ennakoida hankkeen seuraavissa suunnitteluvaiheissa. Tulvikot ovat majavan ravinnonhankinnan kannalta keskeisiä elinympäristöjä ja lajin pesät ovat sekä lisääntymis- että levähdysalueita.

6.12.1 Jatkosuunnittelussa huomioitavaa

Hankkeen jatkokehityksessä tulee pyrkiä minimoimaan alueeseen kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia mm. vesitalouden muutoksia välttämällä. Euroopanmajavan esiintyminen Sonnilanjoessa tukee myös lieventävien toimenpiteiden tärkeyttä sekä sitä, että voimalasuunnittelussa on huomioitava mahdolliset ajoittaiset tulvat. Selostuksen kappaleissa 9.3.3, 9.3.4 ja 9.3.8 esitetyt lieventävät toimet on pidettävä mukana hankkeen jatkosuunnittelussa.

Edellä mainituissa luvuissa mainittiin muun muassa Sonnilanjoen varteen rajautuvan tärkeän lepakkojen ruokailualueen säilyttäminen puustoineen hankealueen ulkopuolella sekä varttuneempien metsäalueiden säilyttäminen turvaamaan lepakoiden liikkumismahdollisuuksia ja elinympäristöjä. Majaviin kohdistuvia vaikutuksia voidaan arvioinnin

mukaan lieventää säilyttämällä Sonnilanjokea ympäröivä puusto sekä kaivuutöiden sijoittamista alueille, joiden lähellä ei ole majavan pesiä. Vaikutuksia eri eläinlajeihin tulee vähentää sijoittamalla hakkuut ja rakennustyöt ajanjaksoon, joka ei ole majavan, suden, ilveksen ja lepakoiden kriittisintä lisääntymiskautta (maalis-heinäkuu).

6.13 Vesistövaikutukset

YVA-selostuksessa on tunnistettu, että hankealue sijoittuu pääosin Kokemäenjoen vesistöalueelle ja Sonnilanjoen valuma-alueelle. Samoin on tunnistettu Sonnilanjoen olevan keskeisin kohde hankkeesta aiheutuville vesistövaikutuksille, joiden merkittävyyden arvioidaan olevan kohtalainen maankäytön laajuuden vuoksi. Mikäli lieventämistoimenpiteet toteutuvat suunnitellusti, vaikutusten arvioidaan jäävän vähäisiksi.

Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan vesistövaikutuksia on tarkasteltu pääosin asianmukaisesti eri toteuttamisvaihtoehtojen osalta. Sonnilanjoen herkkyyden ja laajojen yhtenäisten metsänpoistojen vuoksi pienemmät hankevaihtoehdot VE2 ja VE3 ovat parempia vaihtoehtojavesistövaikutusten kannalta. Hankealueelle tarvittavat uudet metsätiet, niiden päällystetyt pinnat sekä raskaan kaluston käyttö vaikuttavat oleellisesti valumavesien määrään ja heikentävät vesien laatua, erityisesti turvemailla.

Selostuksessa esitetään, että kiintoainespäästöjä pyritään vähentämään työmaavesien hallintakeinoin ja eroosiota ehkäistään jättämällä riittävät suojakaistat ojauomien ja rakennusalueiden väliin. Koska alue on jo valmiiksi voimakkaasti ojitettua metsää, herättää suojakaistojen määrä, sijainti ja käytännön toteutus kuitenkin epävarmuutta. Tämän vuoksi uusien metsäteiden ja ojitusten vesistövaikutusten arviointi jää selostuksessa ja hulevesiselvityksessä puutteelliseksi. Ilmastonmuutoksen myötä lisääntyvä sadanta, Sonnilanjoen kalaston liikkumismahdollisuudet sekä muut laajat hankkeet samalla valuma-alueella lisäävät epävarmuutta vesistövaikutusten todellisesta merkittävydestä ja yhteisvaikutuksista.

Arviointiselostuksen vaikutuksien yhteenvedossa ei ole pintavesien osalta tarkasteltu alueen kuivattamistarvetta ja tätä kautta ojitustarvetta ja sen vesistövaikutuksia. Etenkin alueen maaperän paksuista turvekerroksista koostuvilla alueilla on tärkeää tarkastella kuivatustarvetta rakennettavuuden kannalta.

Hulevesiselvityksessä todetaan, että aurinkovoima-alueen perustamistavat, tarvittavat uudet tiet sekä alueen kuivatusratkaisut täsmentyvät hankkeen jatkosuunnittelun yhteydessä.

6.13.1 Jatkosuunnittelussa huomioitavaa

Jatkosuunnittelussa tulee laatia vesienhallintasuunnitelma, jossa esitetään tarvittavat vesiensuojelurakenteet kuormituksen ja valumavesien hallitsemiseksi. Suunnitelmassa tulee esittää maanmuokkaustoimenpiteiden, kuten uudisojitusten, huoltoteiden ja vesienhallintarakenteiden, laajuus ja sijainti sekä maaperän massanvaihdot.

Koska kaikki sähkönsiirtovaihtoehdot kulkevat Sonnilanjoen kautta, on tärkeää rajata joen reunavyöhyke rakentamisen ulkopuolelle maakaapeloinnin yhteydessä. Sonnilanjoen kohdalla yhteysviranomaisen suositellee, kuten selostuksessakin on todettu lieventämiskeinona, suuntaporausta joen alitse, ellei sähkönsiirtoa voida toteuttaa olemassa olevien siltojen yhteyteen.

Suunnittelun edetessä alueen vesienhallintasuunnitelma tulee toimittaa viimeistään rakentamislupamenettelyn yhteydessä ELY-keskukselle lausuntokäsittelyyn vesilain (587/2011) mukaisen luvan tarpeen arvioimiseksi. Lausuntopyynnön tulee sisältää myös ojitukseen liittyvät lainsäädännölliset näkökohdat. Vesilain 5 luvun 6 §:n ja vesitalousasetuksen 31 §:n mukaisesti ojituksesta tehtävässä ilmoituksessa on esitettävä tiedot hankkeen vaikutusalueesta, kuvaus hankkeesta ja sen ympäristövaikutuksista, selvitys alueen kuivattamiseksi aikaisemmin suoritetuista toimenpiteistä, selvitys perattavista ja kaivettavista uomista, vesiensuojelurakenteista ja muista suunnitelluista toimenpiteistä niiden sijaintia osoittavine karttoineen, hankkeen toteuttamisen ajankohta ja kesto.

6.14 Yhteisvaikutukset

Yhteisvaikutusten arviointiin on otettu mukaan kaikki turvetuotantoalueet sekä tuuli- ja aurinkovoimahankkeet noin 15 km:n etäisyydeltä hankealueesta. Tälle säteelle sijoittuu yhteensä kahdeksan eri vaiheessa olevaa tuuli- tai aurinkovoimahanketta. 5 km:n säteellä sijaitsee kaksi turvetuotantoaluetta. Hankkeet on esitetty taulukossa sekä karttakuvana luvuissa 1.6 sekä 4.5.

Yhteisvaikutuksia on käsitelty jokaisen vaikutusosion yhteydessä omassa otsikossa. Esitystapa mahdollistaa vaikutusten tarkastelun vaikutuskohteittain, mutta kokonaiskuva hankkeen yhteisvaikutuksista jää arviointiselostuksessa jokseenkin hajanaiseksi. Ympäristövaikutusten yhteenvedossa on esitetty merkittävimmistä yhteisvaikutuksista tiivistelmä. Yhteisvaikutukset susiin on arvioitu merkittäviksi ja kielteisiksi, ja ne kohdistuvat erityisesti reviirin eheydelle, ravintotilanteelle ja

lisääntymisedellytyksille. Arvio on perusteltu ja pohjautuu ajantasaiseen aineistoon, vaikutusten lieventämismahdollisuuksia ei ole esitetty arviossa, mutta arvioinnin perusteella tehokkaita lieventämistoimenpiteitä ei välttämättä ole toteutettavissa. Sama koskee ekologisiin yhteyksiin kohdistuvia yhteisvaikutuksia. Lisäksi merkittäväksi yhteisvaikutukseksi on arvioitu pesimälinnustoon ja metsäkanalintuihin kohdistuvat vaikutukset elintilan pirstoutuessa.

Sähkönsiirtoreittien yhteisvaikutukset on arvioitu vähäisiksi. Vaikka arviointiselostuksessa on käsitelty yhteisvaikutuksia eri vaikutusluokkien yhteydessä, yhteenvedossa olisi ollut perusteltua esittää tarkemmin, miten yhteisvaikutusten merkittävyysarvio on muodostettu. Levenevän ilmajohtoreitin on tunnistettu lisäävän hieman vaikutuksia mm. lintujen törmäysriskille, elinympäristön pirstoutumiseen sekä maisemavaikutuksiin.

6.14.1 Jatkosuunnittelussa huomioitavaa

Rakennus- ja huoltotöiden ajoittaminen tulee tehdä pesimäkauden ulkopuolella. Käyttöön tulee valita mahdollisimman vähän heijastavia paneeleita törmäysriskin minimoimiseksi.

Paneelialuevaihtoehto VE2 ei sijoitu ekologisen yhteystarpeen alueelle ja siten toteutusvaihtoehdosta aiheutuisi muita vaihtoehtoja pienemmät vaikutukset.

6.15 Seurantaohjelma

Arviointiselostuksessa esitetty alustava seurantaohjelma kattaa keskeiset vaikutuskohteet, ja sen toteuttaminen on kannatettavaa.

Seurantasuunnitelma perustuvat arvioinneissa käytettyihin menetelmiin, mikä tukee vaikutusten vertailtavuutta ja arvioinnin luotettavuutta.

Linnustovaikutusten seurannan toteutustapaa ei kuitenkaan ole selostuksessa kuvattu riittävän tarkasti, mikä vaikeuttaa seurannan kattavuuden ja riittävyyden arviointia. Yhteysviranomaisen suositusta, että heijastevaikutusten tarkkailu toteutetaan lintuselvitysten yhteydessä.

Maisemavaikutusten, vesistövaikutusten (erityisesti Sonnilanjoen osalta) sekä suurpetojen, etenkin suden, seurannan kuvaus on melko yleispiirteinen. Lisäksi seurannan toteuttaminen on ilmaistu tavalla, joka jättää epäselväksi, toteutetaanko seuranta käytännössä. Koska kyseisiin kohteisiin kohdistuvat vaikutukset on arvioitu paikoin merkittäviksi, seurantaohjelmaa olisi perusteltua täydentää.

Erityisesti vedenlaadun ja lieventämisrakenteiden toimivuuden seuranta, maisemavaikutusten havainnointi sekä suurpetojen liikkumisen seuranta

tukisivat vaikutusten hallintaa ja mahdollistaisivat tarvittaessa jatkotoimenpiteiden suunnittelun.

7 Hankkeen jatkokäsittelyssä huomioitavaa

Yhteysviranomainen on perustellun päätelmän aiemmissa luvuissa ottanut kantaa jatkosuunnittelussa huomioitaviin asioihin ja edellyttää tiivistettynä mm. seuraavien asioiden huomioimista jatkosuunnittelussa:

- Hanke sijoittuu alueelle, joka on Köyliön susireviirin kannalta erittäin herkkää aluetta. Hanketta varten tehdyt selvitykset eivät tuota sellaista tietoa, jonka avulla pystyttäisiin poissulkemaan suden lisääntymis- tai levähdyspaikkojen sijoittumista hankealueelle tai sen läheisyyteen. Selvitykset eivät siten ole riittäviä osoittamaan, ettei hanke aiheuttaisi suden lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin heikentäviä vaikutuksia. Luonnonsuojelulain (9/2023) 78 §:n mukaan EU:n luontodirektiivin IV-liitteen lajien lisääntymis- tai levähdyspaikkoja ei saa heikentää tai hävittää. Täten ei suden osalta voida hankkeen kohdalla poissulkea luonnonsuojelulain vastaisia vaikutuksia.
- Maisemavaikutusten lieventämiseksi hankealueen reunoille tulee jättää riittävän leveä puustoinen vyöhyke, ja vaikutusten pitkäaikaisuus sekä yhteisvaikutukset virkistyskäyttöön on otettava huomioon.
- Vesienhallintasuunnitelma tulee laatia ja toimittaa ELY-keskukselle vesilupaharkintaa varten, ja Sonnilanjoen sekä suoalueiden hydrologian säilyminen on varmistettava.
- Massanvaihtojen ja maanmuokkauksen laajuus on selvitettävä tarkemmin vaikutusten arvioimiseksi erityisesti vesistöihin, luontoon ja ilmastoon.
- Ilmastovaikutusten arvioinnissa tulee huomioida hiilinielujen ja -varastojen menetykset sekä arvioida keinoja maaperän päästöjen hillitsemiseksi.
- Ekologisten yhteyksien säilyttämiseksi tulee harkita aitaamatta jättämistä etenkin viheryhteyden kohdalla ja suosia toteutusvaihtoehtoa VE2, joka ei sijoitu viheryhteystarpeen alueelle.
- Pesimälinnustoselvitystä ja pöllöselvitystä on täydennettävä ennen rakentamislupaa, ja rakentaminen on ajoitettava lintujen lisääntymiskauden ulkopuolelle.

- Vuorovaikutusta alueen asukkaiden ja maanomistajien kanssa tulee jatkaa, ja esitettyjä huolia esimerkiksi virkistyskäytön rajoittumisesta ja suojavyöhykkeistä on huomioitava suunnittelussa.
- Seurantaohjelmaa tulee laajentaa kattamaan maisemavaikutukset, suurpedot, linnusto, vesistövaikutukset ja yhteisvaikutusten seuranta.

Yhteenvetona yhteysviranomainen toteaa, että ympäristövaikutusten arviointiin sisältyy epävarmuuksia ja hankkeeseen liittyviä ratkaisuja sekä lieventämistoimenpiteiden toteutuksen takaamista on vielä tarkennettava, jotta vaikutukset ovat kokonaisuudessaan arvioitavissa.

Jatkosuunnittelussa on tärkeää varmistaa, että erityisesti merkittävimpien vaikutusten osalta toteutetaan riittävät lieventämis- ja mahdolliset kompensatiotoimet sekä tarvittavat lisäselvitykset tai täydennykset.

Hanketta koskevaan lupahakemukseen on liitettävä arviointiselostus ja tämä yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä. Lupaviranomaisen on varmistettava, että perusteltu päätelmä on ajan tasalla lupa-asiaa ratkaistaessa. Hankkeesta vastaava voi tarvittaessa pyytää ennen lupa-asian vireille tuloa yhteysviranomaista esittämään näkemyksensä perustellun päätelmän ajantasaisuudesta. Ajantasaistamisen tarvetta voidaan joutua tarkastelemaan esimerkiksi, jos hanke on muuttunut tai arvioinnista on kulunut pitkä aika.

Lupaviranomainen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen eikä tehdä muuta siihen rinnastettavaa päätöstä ennen kuin se on saanut käyttöönsä arviointiselostuksen ja perustellun päätelmän. Lupapäätökseen on sisällytettävä perusteltu päätelmä, ja siinä on asianmukaisesti otettava huomioon arviointiselostusta koskevien kuulemisten tulokset. Päätöksestä on käytävä ilmi, miten arviointiselostus ja perusteltu päätelmä on otettu huomioon. Lupalaissa on lisäksi tarkemmat säännökset arvioinnin huomioon ottamisesta.

8 Perustellun päätelmän toimittaminen ja siitä tiedottaminen

Yhteysviranomainen on toimittanut perustellun päätelmänsä sekä kopiot arviointiselostuksesta saamistaan lausunnoista ja mielipiteistä hankkeesta vastaavalle.

Perusteltu päätelmä toimitetaan tiedoksi hanketta käsitteleville viranomaisille, vaikutusalueen kunnille, maakuntien liitoille ja muille asianosaisille viranomaisille.

Perusteltu päätelmä sekä saadut lausunnot ja mielipiteet ovat nähtävillä ympäristöhallinnon verkkosivuilla osoitteessa:

www.ymparisto.fi/Aurinkoketun-aurinkovoima-YVA sekä viranomaisen verkkosivuilla 30 päivän ajan osoitteessa www.ely-keskus.fi/kuulutukset/varsinais-suomi

9 Suoritemaksu, sen määräytyminen ja maksua koskeva oikaisumahdollisuus

Suoritemaksu on 11 400 euroa.

Yhteysviranomaisen perustellusta päätelmästä perittävä maksu on määriteltä tavanomaisen hankkeen mukaisesti (14-23 henkilötyöpäivää). Maksu määräytyy ELY-keskusten maksuista annetun asetuksen perusteella.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että perustellusta päätelmästä perittävän maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua ELY-keskuksesta kuuden kuukauden kuluessa tämän perustellun päätelmän antamispäivästä.

10 Sovelletut säännökset

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) 19 ja 23 §

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017) 4 §

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristö- keskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallinto- keskuksen maksullista suoritteista vuonna 2025 (794/2024) 2 § ja liite.

Tämä asiakirja on hyväksytty/allekirjoitettu viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt erityisasiantuntija Sonja Lukkarinen ja ratkaissut yksikönpäällikkö Anu Lillunen

Jakelu

Sky Power Finland Oy
Ethä Oy
Sweco Finland Oy
Säkylän kunta
Huittisten kaupunki
Lausunnonantajat
Mieliapteen esittäjät

19.6.2025

VARELY/1060/2024

Liitteet

Liite 1. Lausunnot ja mielipiteet

Liite 2. Maksua koskeva oikaisuvaatimusosoitus

Tämä asiakirja VARELY/1060/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/1060/2024 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Lillunen Anu 19.06.2025 10:54

Esittelijä Lukkarinen Sonja 19.06.2025 10:53